

ARADI KÖZLÖNY

51. évfolyam, 192. szám

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

Kedd, 1936. augusztus 25.

Benes beszélt

*

Benes Eduárd dr., a csehszlovák köztársaság elnöke, a reichenbergi mintavásár megnyitására nagy beszédet mondott és ebben kitért az összes időszerű kérdésekre. Beszélt a jobboldalról és beszélt a baloldalról, fejtegette a kisebbségi kérdést, hozzányúlt gazdasági és politikai problémákhoz. Az elnöki beszédnek azért volt különösebben nagy jelentősége, mert Reichenberg tisztára németek által lakott terület, tehát erős kisebbségi központ. Benes ezuttal nem is a csehekhez, hanem a németekhez intézte szavait. Az elnöki beszéd komoly volt és súlyos, de megértő és békés szándéku. Szinte jól esett hallani, hogy egy állam feje demokráciát, liberálisizmust, vállvetett munkát, nemzetiségek közötti harmóniát emleget és hogy elítéli a totalitást, testvérrel, az erőszakal együtt.

A nemzetiségi kérdés minden állam számára belpolitikai problémát jelent — mondotta. — Ehhez az alapelvhez feltétlenül ragaszkodik Csehszlovákia is. Egyetlen európai államnak sincsen joga beleavatkozni ebbe a kérdésbe. Az egyetlen megengedhető befolyás a külföldről a nemzetek szövetségének ellenőrzése és ezt Csehszlovákia minden esetben figyelembe veszi és figyelembe fogja venni.

Nyíltan és férfiasan kijelenti, hogy a nemzetek szövetségének, a művelt világ ítélőszékének szabad ellenőriznie azt, hogy a Csehszlovákiában élő német, magyar és rutén kisebbségeknek milyen az élete, birtokában vannak-e mindazon jogoknak, amelyek őket illetik és amelyeket békeszerződések és alkotmányban lefektetett alaptörvények biztosítanak részükre. Benes Eduárd dr. nem fél, nincsen eltökélteni valója, nyugodtan fogadja a nemzetek szövetségének ellenőrzését. Azt is mondotta, hogy Csehszlovákia nemzetiségi kérdéseit saját módszerei szerint kívánja megoldani és a megoldásnál nem jöhet tekintetbe nyomás és fenyegetés, idegesség és radikálisizmus, kerülni kell az erős szavakat és a túlzásokat, legfőképpen pedig a tendenciózus, egyoldalú beállításokat. Keresni kell mindenben a kiegyensúlyozottságot és a harmóniát, mert az egyformán érdeke minden népnek, amely a csehszlovák köztársaságban él.

Az elnöki beszéd tetszett a németeknek. De még jobban tetszettek azok a finom szavak, amelyekkel Benes Eduárd dr. elbucszott a reichenbergiektől.

— Az egész állam feje vagyok és önök között ugyanugy otthon érzem magam, mint Prágában és azt szeretném elérni, ha tényleg az önöké is volnék. Csak a kölcsönös bizalom távolíthatja el a közéletünket megmérgező félreértést és biztosíthatja a jövőt.

Ismételjük, az elnök a légsűrűbben lakott német kisebbségi területen beszélt. Itt nyilvánította ki azt az őszintén érzett meggyőződését, hogy ugyanugy otthon érzi magát, mint Prágában, a csehek között. A németek tapsoltak és éljeneztek. Jól esett nekik, hogy az állam feje és első polgára otthon érzi magát közöttük, hogy nem tekintik őket másodrangú állampolgároknak és kéri tőlük a kölcsönös bizalmat, mert csak ezzel távolíthatja el a közéletet megmérgező félreértést és biztosíthatja a jövőt. Természetes, hogy a németek örültek, egy-

400 légitbombát dobtak Madridra!

A kormánycsapatok viszont Oviedot árasztották el bombáival — Az angol-spanyol hajó-konfliktus ügye

Németország is csatlakozott a meg-nem-támadási javaslatához

LISSZABONEÓL jelentik: Ma délelőtt a felkelők 21 repülőgépe jelent meg Madrid felett, majd bombázta a főváros repülőtereit. A madridi kormány maga is beismeri jelentésében, hogy a felkelők repülőgépei a főváros katonai célpontjait bombázták.

Spanyolországból érkezett hírek szerint a madridi kormány valamennyi hadihajója csatlakozott a felkelőkhöz.

Legújabb jelentések megerősítik azt a hírt, hogy a madridi repülőteret a felkelők 21 repülőgépből álló légitámadás bombázta. Összesen 400 bombát dobtak le a madridi repülőterre, válaszul arra, hogy a madridi kormány repülői is több ízben bombázták a felkelők birtokában lévő városokat.

Ma délelőtt különben Irun város felett is légi raj jelent meg és bombát vetett a katonai erődítésekre.

Oviedo, San Sebastian és Cordoba városok bombázása

Oviedo felett tegnap reggel repülőgép jelent meg, amely röpcedulákat dobott le és felszólította a lakosságot, hogy adja meg magát, mert különben bombázni fogják a várost. Tizenkét órával később repülőraj érkezett a város felé és nagymennyiségű bombát dobott le. A város parancsnoka, A r a n d a felkelő ezredes rádió útján kért segítséget Mola tábornoktól és bejelentette, hogyha a megígért segélycsapatok nem érkeznek

meg, kénytelen lesz magát megadni.

A „Canaria” nevű felkelő hadihajó Guadelupa erődítményét és San Sebastian városát bombázta. A lövegek kárt nem okoztak, mert célt tévesztettek.

A hadügyminiszter tegnap reggeli rádió-jelentése szerint Cordova városát teljesen körülfogták a kormánycsapatok. A felkelők közül igen sokan átálltak.

Németország is semleges marad

Párisból jelentik: Ismeretes, hogy a francia kormány hetekkel ezelőtt indítványt juttatott el a hatalmakhoz, hogy tiltsák el a Spanyolországba irányuló fegyver- és hadianyag szállítást. Az indítványra a párisi külügyminisztérium a legtöbb állam kormányától megkapta a választ, amelyben valamennyi tekintetbe jövő állam csatlakozott a semlegességi javaslatához. Most Németország értesítette a francia külügyminisztériumot, hogy a fegyver- és lőszerkivitelit tilalmat azonnal életbeléptette. Közölte a német kormány azt is, hogy Németország csatlakozott ugyan a semlegességi javaslatához, bár még nem zártak le azok a tárgyalások, amelyek a német repülőgépek lefoglalása ügyében a madridi kormányval megindultak. A német kormány annak a várakozásának adott kifejezést, hogy most már a többi kormány is megteszi az intézkedéseket a megbeszélt rendszabályok betartására.

A Kamerun-ügy még nincs elintézve

A német kormány hozzájárulása a spanyol semlegességi javaslatához és a fegyver- és hadianyagok kivitelének azonnali tiltása Párisban nagy megelégedést keltett. Ugy vélik, hogy

a német birodalom elhatározása döntő fordulatot jelent a be-nem-avatkozás kérdésében.

Párisban jóleső érzéssel állapítják meg, hogy a német kormány elhatározása enyhülést hozott a spanyol események által keletkezett nemzetközi helyzetben.

A „Deutsche Diplomatisehe Correspondenz” a német jegyzékkel kapcsolatban utal arra, hogy Németország hozzájárulása a fegyverkivitelitilalomhoz

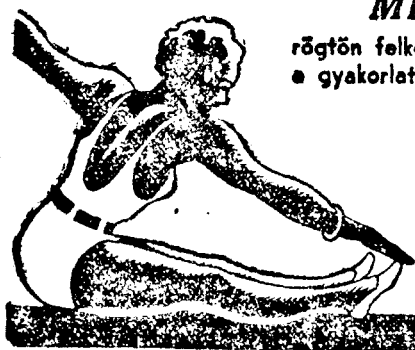
még nem jelenti azt, hogy Németország befejezettnek tekinti a „Kamerun” gúzós és a Madridban még mindig fogvatartott utasszállító repülőgép ügyét.

A felelős kormányok a be nem avatkozási egyezmény létrejötte után remélhetőleg gondoskodnak majd arról, hogy semmi olyan ne történhessék, ami ha kerülő uton is, ellentmond a be nem avatkozási elvnek.

A Vatikánvárosból jelentik, hogy Vidal Y. BARRAGUEZ, neves saragossai érsek, akinek a sajtó halálhírét közölte, életben van és még a spanyol felkelés elején Rómába menekült. Két másik spanyol főpap, a cartagenai és cartosai

részt, mert Benes dr. az anyanyelvükön szólt hozzájuk, másrészt, mert elismerte értéküket és kérte munkásságukat az állam érdekében. Minden népkisebbség örül, ha belevonják az államépítés munkájába, ha bizalommal vannak iránta és nem látják benne ellenséget és nem vágják minduntalan a szemébe, hogy idegen. A csehszlovák köztársaság elnöke helyes politikai érzékről tesz bizonyosságot akkor, amikor

országának minden népére épít. És bölcsességre vall az is, hogy a nemzetiségi problémákat egyedül, minden beavatkozás nélkül óhajtja megoldani, de ugyanakkor megengedi a nemzetek szövetségének, hogy bármikor ellenőrizze, mert ezzel elejét veszi a földalatti aknamunkának és hamis híresztelésnek. Ismét bebizonyosodik, hogy a nyíltság, becsületesség még mindig a legjobb politika.

MINDEN REGGEL

rögtön felkelés után, szenteljen 10 percet tornázásra. Ne felejtse el, hogy a gyakorlatok előtt és után, egy masszírozás

NIVEA KRÉMMEL

nélkülözhetetlen, hogy teste egészséges, erős és rugalmas legyen. A szakszerű masszírozáshoz szükséges utasításokat, továbbá a tornagyakorlatok pontos és részletes leírását a „Nivea Testpolóiskola” füzetben találhatjuk. 15 lel beküldése ellenében, az összes gyógyszertárakban, drogériákban és illatszertárakban vagy a Beiersdorf & Co. S. A. E. cégnél Braşov, Str. Iuliu Maniu 39 sz. kapható. Nivea-Krém: doboz 17 lei-től, tubus 32 lei-től.

püspök most érkezett meg Olaszországba. Rómában különben jelenleg 52 menekült spanyol világi pap tartózkodik, míg a szerzetesek száma ennél is jóval nagyobb.

A Havas-iroda jelentése szerint Franco tábornok kényszeresorozásai a rifkabilok körében a legnagyobb elégedetlenséget váltották ki. A kabil törzsek több helyen fellázadtak, mire Franco tábornok három beyt, akik a felkelők élére állottak, elfogatott és kivégeztetett. Az esemény híre az arabok körében óriási izgalmat váltott ki.

Francó tábornok helyzete az utolsó napok eseményei következtében Marokkóban igen válságosra fordult.

Hír szerint Abd el Krim unokaöccse Tangerbe érkezett és átveszi az arab csapatok vezetését. Az arab forradalmi láz átsapott Algirba is, hol a francia hatóságoknak az arabok mozgolódása nagy gondot okoz.

Erőszakosságok, fosztogatások

Hír szerint a francia kormány ezen események miatt jegyzék útján akar a felkelők burgosi kormányához fordulni. A francia kormány jegyzékében felkéri a burgosi kormányt, hogy szüntesse be lázításait Marokkóban, mert ellenkező esetben

a francia kormány kénytelen lesz katonai erőt mozgósítani,

mely eseményekért a francia közvélemény előtt a spanyol felkelők lesznek kénytelenek felelősséget vállalni. Már pedig ha a spanyol polgárháború Afrikában francia véráldozatot kíván, úgy nem valószínű, hogy a francia közvélemény továbbra is a spanyol polgárháborúban való békés közvetítés mellett fog állást foglalni.

A Havas Távirati Iroda jelenti Malagából: Franco tábornok hadseregének négy százada tegnap lerakta a fegyvert és nem volt hajlandó tovább harcolni. Franco tábornok vezérkara megállapította, hogy a négy század körébe

kommunista agitátorok furakodtak. A négy századot a legerélyesebb eszközökkel lefegyverezték és elkerítették. A Marokkóból átszállított idegenlégióisták előtt tegnap kihirdették, hogy

az elfoglalandó városokban jogukban áll egy óra hosszat fosztogatni.

Ennek az intézkedésnek az a célja, hogy az idegenlégióisták harcikedvét fokozzák.

Az angol admirális sajtóirodája tegnap délután rövid jelentést adott ki, melyben a következőket közölte:

„Augusztus 23-án a déli órákban a Gibel Zerjon gőzöst, amely Gibraltár és Marokkó között bonyolítja le a személyforgalmat, a Miguel Cervantes spanyol kormányhajó feltartóztatta. A spanyol csatahajó a Gibel Zerjon angol személyszállító gőzöst Melillától mintegy tíz mérföldnyire tartóztatta fel.

a spanyol csatahajó tisztjei átkutatták a Gibel Zerjont, majd felkérték az angol gő-

Egy svéd hajót is átkutattak

Lisszabomból jelentik: Ismeretes, hogy a legutóbbi egy spanyol cirkáló átkutatott és fogdába vett egy angol gőzöst. Hasonló eset történt most meg egy svéd hajóval is. A Liberté cirkáló feltartóztatta Cadiz közelében a svéd hajót és átkutatta azt, noha a svéd gőzös éppen Yadiz kikötőjébe tartott. Később a hajó mégis bejutott Cadizba, ahol spanyol börtönbe vett fel. Az eseményről a svéd konzulátus jelentést tett kormányának.

Halálos ítéletek, kivégzések...

Itt írjuk meg, hogy Alfonso Santa Ma-

BUTTINGER TERÉZ

továbbra is vállal **2 lelért** gallér mosást és vasalást
3681 Str. Consistoriului 35. kapu alatt
jobbra az első átló

riat-t, az „ABC” című lap írszerkesztőjét és a madridi újságíróegyesület elnökét tegnap a vörös milícia kivégezte.

Az „Uruguay” hadihajón tegnap kezdtek meg azt a hadbíróági tárgyalást, amelynek három tiszttel vádlottja felkelést szított a katalán kormány ellen. Azt hiszik, hogy mind a három halálraítéltek. Az egyik vádlottat sérülései miatt hordágyon vitték a bíróság elé.

Az első napiény

Írta: ANDRÉ WARNOD

Az első napiény fenekestől felforgatta Raymond életét és felborította minden bölcs elhatározását. Példás életet élt egész télen. Szorgalmasan dolgozott műtermében. Kapott egy arcképmegrendelést, egy regényt is kellett illusztrálnia egy újság számára, azonkívül hirdetésrajzokat készített és régen tervezett figurális kompozíciójába is belefogott és egész rakás vázlatot készített hozzá. A munka nem szórakoztatta mindig, de azért pontosan elvégezte és kicsit rendbejött a háztartása, nem voltak súlyosabb anyagi gondjai.

Tudta, hogy mindezt Yvettenek köszönheti. Yvette-tel egészen véletlenül találkozott. A lány kereste meg ezt a montmartrei műtermet, ideköltözött hozzá, a butorokat ő vásárolta és Raymond gyöngéd elnézéssel figyelte, amint gyakran szörnyű kis disztárgyait lelkesen helyezi el a lakásban. Estétként lelkesen ültek a kandalló mellett. Raymond pipázott és olvasott, Yvette pedig varrogott. Hetenként egyszer mentek moziba és így éldegéltek. Senki ember nem tette be hozzájuk a lábát, senki sem tudta, hol laknak és ők se látogattak meg senkit. Raymond nagyon meg volt elégedve ezzel a polgári életmóddal, s váltig fogadkozott, hogy most már hátralevő napjait így tölti. Raymond összesen huszonkétéves volt.

Egy szép napon kisütött a tavaszi nap. Raymond a városban járt, rajzokat szállított le, amikor kisütött a nap s az ucca megtelt emberekkel, mindenki boldogan hunyorogva bámult a pompá-

san kék égre és mindenki mosolygott. Raymond boldogan, könnyű léptekkel sietett hazafelé, úgy érezte, sohase volt ilyen fiatal, tetterős és elszánt. Mikor hazaérkezett és a küszöbön szembetalálta magát Yvette-tel, aki szeliden mosolygott reá, a nevetés elhalt Raymond arcán és tettereje hirtelen eltűnt.

— Szép idő van — jegyezte meg Yvette és Raymond bólintott.

Másnap kora reggel besietett a városba, egyszerre egy csoport fiatalemberbe ütközött. Festők voltak. Elfogták Raymond-t:

— Csak nem örültél meg ebben a gyönyörű időben otthon dolgozni? Gyere velünk, kimegyünk hajón Meudonba és ott tájképet festünk.

És Raymond ment velük. Este felvonultak egy-egy montparnassei műtermébe, előkerültek a pipák, hosszú viták indultak meg, a szemközti boltból bort hozattak fel és Raymond boldogan, ezer feltámadó emléken fűrödve, lelkesen vett részt a mulatságban. Mellette élénk szemű, bodros hajú kisleány ült és Raymond gyakran mosolygott rá és megismogatta a kezét.

Raymond éjszaka nagyon későn jött haza. Yvette rémülten várta és mikor barátja megérkezett, elhalmozta kérdésekkel. De Raymond csak szűkszávan felelt és Yvette sirva fakadt:

— Mást szeretsz, nem szeretsz már engem! — zokogta és Raymond kevés meggyőződésesével vigasztalta. Yvette szífogott: — El kell hinnem, hogy még szeretsz, mi lenne belőlem különben egyedül?

Ezen a napon Raymond megígérte, hogy ko-

rán jön haza. Az idő mult és nem jött. Már alkonyodni kezdett és Yvette alig tudta türtőztetni magát. Egyre az ablakhoz szaladt, nézni, jön-e már Raymond. És Raymond nem jött. Azután egészen besötétedett és már nem látott varrni. Akkor felállt és ablakhoz támaszkodva kinézett az uccára, hátha felfedezi a munkából hazatérő emberek vidám tömegében Raymond-t. De hiába várt, Mikor az ajtónál zajt hallott, repesve rohant ki az első szobába, de csak az újságot hozták. A szemközti ház egyik ablaka világos lett és Yvette rettenetesen egyedül érezte magát. Érezte, hogy baj történt Raymond-nal vagy talán nem is Raymond-nal, hanem vele. Mindennek vége. Kisütött a tavaszi nap és vége van ennek az egyetlen télnek, amelyet együtt töltöttek. A pamlagra vetette magát és nem volt ereje sirni. Ott hevert és remegve várt és figyelt minden zajra. Mikor egy butor megropant, olyan rémület fogta el, hogy libabőrös lett a háta. Már egészen sötét volt és úgy tetszett, mintha a szoba bizonytalan árnyakkal telnék meg. Nem, ezt nem lehet elviselni. Hirtelen emlékezett rá, hogy egy dobozban két doboz altatópora van. Tavaly rosszul aludt, akkor rendelte az orvos, de alig egy-két port vett be. Ha azt a két dobozt kiüríti, bőségesen elég, hogy ne ébredjen fel többet. Mikor a közeli templom harangja megkondult, felállt a pamlagról...

Ezalatt Raymond egy montparnassei műtermében, pohárral kezében vigan énekelt, barátaitól körtülve ünnepelte visszatérését a polgári életből. Kórusban énekelték: „Éljen az ifjuság, az ifjuság és szerelem!”

Maniu zalau-i beszédéből:

Támogatnunk kell nemzetünket anélkül, hogy a kisebbségek érdekeit megsértenénk

Maniu és a nemzeti parasztpárt között teljes az egyetértés — Nyilatkozat a diktatorikus törekvések ellen

Zalau-ból jelentik: A nemzeti-parasztpárt Sălaj-megyei szervezetének vezetőségi ülésén tegnap Maniu beszédet mondott és többek között a következőket jelentette ki:

— Remélem, hogy szavaimat az egész ország népe hallja. Demokrata vagyok, azt akarom, hogy a törvényeket mindenki tiszteltetben tartsa. Nem térek el programomtól annak dacára, hogy az utóbbi időben még barátaim is erősen bírálják. A mi pártunk ellenz mindenféle kilengést és csak törvényes harcot folytat. A nacionalizmust propaganda és érvelés alapján kell terjeszteni.

Valamennyien egyetértünk Mihalache politikájával és hangsúlyozom, hogy köztem és a párt között tökéletes az egyetértés.

— Mi a demokráciát akarjuk, de nem a kommunizmust, mert a bolsevizmus azoknak a politikáinak, akik a lelkeket meg akarják mérgezni. A demokrácia nem jelent kommunizmust. A nagy országok, mint az Egyesült-Államok, Anglia és Franciaország demokraták, de nem bolsevisták. Ugyanez a helyzet Belgiumban, Hollandiában, Svédországban, Norvégiában és Svájcban. A demokrácia kizárja a kommunizmust és arra törekszik, hogy az állam ügyei rendben haladjanak, ezzel szemben a diktatura — bármilyen fajta legyen is — elégedetlenséget idéz elő és a zsarnokság felé vezet.

— Nacionalistáknak kell lennünk és a román nép javára kell dolgoznunk.

Támogatnunk kell nemzetünket, anélkül, hogy a kisebbségek érdekeit megsértenénk.

Ennek az országnak minden porcikájában nemzetinek kell lenni és a román érzés át kell hogy hassa a lakosságot. Ez azonban nem azt jelenti, hogy üldözzük az országban lakó kisebbségeket. Meg kell akadályoznunk a törvénytelenséget, de nem akadályozhatjuk meg őket tisztességes munkájukban, amely szintén az ország javát szolgálja.

Ezután élesen állástfoglalt a diktatura és a

Egy 14 éves szegedi fiú legyőzte Hamurát, a melluszás olimpiai bajnokát

Budapestről jelentik: A Magyar Uszó Szövetség szombaton és vasárnap rendezte a Császárszodában a japán-magyar uszóviadalt. Szombaton zsúfolt nézőtér előtt honyoltották le a versenyt, de nagy érdeklődés volt a vasárnapi küzdelem iránt is. A szombati viadalon Csik Ferenc másodszor is megverte Yusát, míg vasárnap váratlan szenzáció történt. A 100 m-es melluszásban indult Hamuro, a berlini olimpiai 200 méteres versenyének japán győztese. Ellene a szegedi Engel György és Lengváry Ákos, Csik Ferenc testvéröccse állt starthoz. Már az első métereken nagy meglepetéssel látta a közönség, hogy az alig 14 éves Engel György, aki egyébként nagy ígérete az uszónortnak, vezetéshez jutott pillangóstílusával, Hamuro 50 méternél, a fordulónál vette észre, hogy Engel előtte uszik. Ekkor már három méter előnye volt a szegedi fiúnak. Hamuro utánairamodott és pillanatról-pillanatra forvott közöttük a távolság. Növekvő méternél már csak alig egy méter választotta el Hamurót Engeltől. Az uszoda közönségének tomboló biztatása mellett Engel finiselt és végül fél méterrel hamarabb érte el a célt, mint japán ellentele. Engel 1 p. 14.6 idővel győzött. Hamuro ideje 1 p. 15 mp. Harmadik volt Lengváry, aki 1 p. 19.8 mp időt ért el.

diktatorikus törekvések ellen.

— A demokrácia ellenségei azok — mondotta Maniu — akik nálunk a diktaturát akarják megvalósítani. A román nép, amely súlyos véraldozatokkal vivta ki szabadságát, nem akar hallani diktátorokról és diktaturáról.

A külpolitikai kérdésekre áttérve Maniu leszögezte, hogy Romániának három szövetségese van: Franciaország, Anglia és a kisantant. Ezek azok az államok, amelyek a szerződések érvényét és a határok sérthetlenségét biztosítják. Ezekkel szemben állnak a revíziót és a háborút kívánó államok Németország vezetése alatt. És mégis vannak pártvezérek és politikusok Romániában, akik azt mondják, hogy menjünk Németországgal egy uton. (Felkiáltások: Le Goga-val! Le Cuza-val! Le Vaida-val!)

— Azt állítom — jelentette ki emelt hangon Maniu — hogy azok, akik azt követelik, hogy távolodjunk el természetes és egyedüli szövetségeseinktől: Franciaországtól, Angliától és a kisantanttól, vagy örültek, akiknek az agyuk nem működik, vagy hazatértek. Ezek az emberek nem érdemlik meg a „politikus” nevet és sirogszen el kell őket távolítani a közélet színpadáról.

Három nap múlva halál vár a moszkvai per elítélteire

Megoszlik a szovjetek közvéleménye az ítélet miatt, az angol sajtó szerint — Troczkij nyilatkozata

MOSZKVÁBÓL jelentik: A Zinovjev-pör valamennyi vádlottját — miként jelentettük — a bíróság golyó általi halálra ítélte. Az ítéletet annak kihirdetése után 72 órával hajták végre. A vádlottak a központi végrehajtó bizottsághoz kérvényt nyújthatnak be és a bizottság elnöke saját hatáskörében jóváhagyhatja, vagy pedig 10 évi börtönre változtathatja át az ítéletet. A vádlottak az ítélet kihirdetését nyugodtan hallgatták végig és egykedvűen vették tudomásul.

A moszkvai sajtó hevesen támadja Walter Citrine-t azért a táviratért, amelyet a szovjet-kormányhoz a Zinovjev-perben küldött. A lapok Citrineről azt írják, hogy a német fascizmus ügynöke. Citrine tegnap a sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy táviratával a vádlottak életét akarta megmenteni.

A moszkvai ítélet Angliában óriási megdöbbenést váltott ki. A „Daily Express” azt állítja, hogy

a fantázia szüleménye az a vád, amely szerint Troczkij a német nemzeti-szocialisták segítségével akarta megbuktatni azt a kormányzatot, amelyet a Leninnel együtt alapított.

Tény az, hogy Troczkij párthívei Oroszországban tekintélyes számuak és Stalin ezt az ellenzékét gyorsan és könyörtelenül meg akarta semmisíteni, mert azt hiszi, hogy Szovjet-országnak háború előtt áll és ebben az esetben a belső egységre szükség van.

A „Daily Herald” e perrel kapcsolatban megállapítja, hogy a szovjetkormány tekintélye nem emelkedett ezzel az ítélettel. Azok az emberek, akik a forradalomban együtt dolgoztak Stalinnal, két táborra oszlottak és készen állanak arra, hogy szembeforduljanak egymással.

A „Tass”-iroda jelentése szerint Szovjet-országnak munkássága a legnagyobb megelégedéssel fogadta azt az ítéletet, amely az áruók halálraítéléséről szól.

Százhetven millió embernek kívánsága

Megölte a cirkusz idomított farkaskutyáját s megsebesítette az orosz- lánt egy vérengző artista

Amikor az ember vadul meg a cirkuszi bestiák helyett...

Nyiregyházáról jelentik: Vasárnap délelőtt a Tiszalökön szereplő Berényi János-féle cirkusból vadállati üvöltés, kétségbeesett kutyaugatás és különös idegborzongató sikoltás hallatszott. A tiszalökiek rémülten rohantak a cirkusz sátra felé, ahonnan éppen akkor futott ki véres késsel a kezében egy férfi.

Többen utánavetették magukat, de az rájuk kiáltott:

— Aki hozzám ér, azt leszúrom!

Ezután akadálytalanul elmenekülhetett. Néhány perccel később egész testében reszketve megjelent a tiszalöki csendőrsőn Berényi János cirkuszgazgató és elmondta, mi történt.

— Egyik arisztámmal, Kardos Gyulával elmás-molási eltéréseink támadtak, Kardos azt mondta, ha azonnal meg nem adom neki a követelt összeget, valami retteneteset csinál. Három percig várt és amikor én még mindig nem fizettem neki kirohant és hosszú éles törével megölte idomított farkaskutyámat, a cirkusz egyik fő attrakcióját és legkedvesebb idomított majmomát.

A kutya elhaló ugatására és a szegény kis majom borzasztó sikoltozásaira Kardos után rohantam. Az akkor éppen az oroszláncot nyitotta ki és hátulról beledőfött az oroszlánba. Mikor engem meglátott, nyitvahagyta a ketrec ajtaját és kirohant. Nekem előbb be kellett zárnom a kerecet, csak azután futhattam utána. Akkor már eltűnt.

A csendőrök a falu korcsmájában csakhamar elfogták Kardos Gyulát. Ekkor kiderült, hogy életveszélyes fenyegetés és zsarolás miatt már két év óta körözik. Letartóztatták.

volt az, hogy az összeesküvéseket példásan megbüntessék

írja a szovjetsajtó.

Amikor Troczkij értesült, hogy Tomszky, a munkásszindikátus volt elnöke öngyilkosságot követett el, megrendülve mondta el az újságíróknak a per előzményeit.

A szovjet megalakulása alkalmával a kommunista-párt vezető-bizottsága Lenintől, Troczkijtól, Kamenyevtől, Rykovtól, Tomszkytól és Stalinból állott.

Lenin meghalt és négyüket azzal vádolták meg, hogy összeesküvést szöttek az állambiztonsága ellen. Troczkij kijelentette, hogy Tomszky halála a bolsevista-párt halálát is jelenti.

— Ezt a Kyrow meggyilkolásával kapcsolatos második pert azért indították meg, mert a szovjet politikai körei nem bíztak az első per értékében. Ennek a bizalmatlanságnak eloszlátása végett rávették a vádlottakat arra, hogy vallják magukat hűnösnek a törvényszék előtt. De ennek a pernek igazi politikai jelentősége abban áll, hogy milyen határozatot hoz a kormány a régi bolsevisták: Zinovjev, Kamenjev és a többiek esetében. Lehet, hogy a kormány nem tartja magára kötelezőnek a GPU azon ígését, hogy abban az esetben, ha a vádlottak magukra vállalnak mindent, akkor nem végzik ki őket. A vádlottak sorsa fölötti végső határozat attól függ, hogy miképpen viselkedik majd a világ közvéleménye a halálos ítélettel szemben, amelyet tulajdonképpen a szovjetállam megalapítóira mondtak ki.

Miért lett oly közhedvelt a világhírű amerikai „Gastro D.“?

Mert a legkitünőbb gyógyszernek bizonyult súlyos gyomor-, epe-, vese- és májbetegedéseknél.

Kapható gyógyszertárakban és drogeriákban, vagy megrendelhető 130 lei utánvéttel Császár gyógyszertárban. București, Calea Victoriei 124.

Nagy emberek betegségei

Zsenik élete és szenvedése

Az emberiség a legrégebb időtől fogva nagy érdeklődést mutatott a „nagy emberek“ születése, betegsége, halála körülményei, egyszerűen a sorsa iránt. A nagy alkotások mögött a mögötte meghúzódó alkotót keressük, mintha a nagy ember életének, sorsának és lelki berendezkedésének ismerete után az „alkotás titkai“ ismerhetők meg. Másrészt az „emberiség reprezentánsainak“ többé-kevésbé szenvedésteli életének megismeréséből vigaszt és erőt akarunk meríteni és reményt, hogy a rossz sors, betegség és szenvedés dacára is „alkothatunk szépet és nagyot“ az emberiség javára. Az ókori életrajzoló, mint Tacitus, Plutarchos és a többiek fölöttébb idealizáltak és romantikusan állították elének az elmúlt korok saját korszakuk tudósainak, művészeinek, filozófusainak, hadvezéreinek életét. Leírásaikban ugyszólván nyomát sem találjuk annak, mintha nagy embereket valaha is érthetett volna valamilyen szenvedés, csapás, betegség. Talán Rousseau „Vallomásaim“ tárják fel először a nagy embereket alkotásai mögött meghúzódó elevenen élő és szenvedő, betegségekkel és mindennapi élet bajjaival küzdő embert. De hogy az alkotók legnagyobb része mennyire nem volt egészséges, nem is annyira testi, mint inkább lelki vonatkozásban, azt Möbius lipcei orvosprofesszor kutatta fel több évtizedes emyedetlen munkásság útján. Ha a lombroszi tétel: hogy a lángész az örült-séggel határos, a mai tudományos kutatások szerint általánosságban nem is állja meg a helyét, mégis azt tapasztaljuk, hogy a tehetséggel megáldottak nem voltak mentesek a lelki konfliktusoktól. A zseni az általános orvosi felfogás szerint mindenképpen valamely különleges lelki apparátussal születik. Hiszen a legnagyobb csodálatra kell, hogy bírjon bennünket az a teljesítő képesség, mely nyomor és szükség dacára siker- és elismeréshány ellenére testi és lelki betegség súlya alatt, néha már az alkotó zsenge korában, még többször aggkorban az emberi kultúra valódi értékeit produkálta.

Idegbaj és életsors

A nagy emberek vallomásait böngészve és életsorsukat tanulmányozva talán nem kis csodálkozással fogjuk tapasztalni, hogy a külső körülmények akadályozó nehézségei mellett főleg az alkotó ember egyéni, lelki konstrukciójából fakadó benső lelki konfliktusok, az úgynevezett idegbetegségek azok a tényezők, melyek a nagy emberek életsorsát és annak gyakran hullámzó elmentéit megszabták. A kultúrtörténelem aránylag sok olyan kiváló emberről emlékezik meg, kik mint a ma kultúrtörténetében is nagy szerepet játszó művészeink, tudósaink közül is igen sokan: testi gyengeségeik és betegségeik mellett félelmi és szorongásos betegségben szenvedtek.

Igy Augustus császár menyörgés és zivatárszonyban, Paganini és Newton viziszonyban szenvedtek. Musset, Chopin, Caruso szorongásos állapotuk miatt nyilvános szereplés előtt igen heves lámpalázzal küzdöttek.

A laikus számára ezeknél meglepőbb talán, hogy Bismarck a hatalmas fizikumú „vaskancellár“, ha súlyos akadállyal találta szemben magát, órákig, sokszor pedig napokig tartó sirógörccske esett. Luther sem volt gyenge fizikumú ember, de ha hitviták folyamán szorongatott helyzetbe került, szivgyengeségről, félelmiérzésről panaszkodott. Ugylátszik nem ok nélkül, mert több ízben előfordult, hogy egy-egy erőteljesebb vita után eszméletét veszítette.

Rousseau, a nagy természetimádó és emberismerő már gyermekkorában „bebeszélte“ magának, hogy szivbeteg és fiatal korában fog meghalni. Ezzel szemben 66 éves korában halt meg: agyvérzésben.

Már a pszichopatalógia körébe esik az a számtalan lelki vívódás, amely ezt a nagy gondolkodót egy életen át hajszolta a legkülönbözőbb szexuális és lelki tévelyedés felé. Emberkerülő volt és csak a nála két évtizeddel idősebb Warrené asszony tudta őt megfékezni és az étellel kibékíteni. Így sem akadályozhatta meg, hogy ötven egynéhány éves korában ki ne törjenek rajta az évek óta lappangó üldöztetési téboly jelei.

Leonardo Da Vincit, egy vidéki jegyző házasságon kívül született gyermekét, univerzális képességeinek kibontakozásában gátolta meg zavaros szexuális élete és halálfélelme. Napoleon, a hős hadvezér szinte gyógyíthatatlan álmatlansága mellett ugyancsak halálfélelmekkel küzdött és nem lehetetlen, hogy a testi kisebbrendűségei és sűrűn fellépő epilepsziális rohamai fölött érzett szomorúságát és nem utolsó sorban gyönge férfiaságát akarta tulharsogni, elleplezni erélyével,

Lángész vagy örület?

Nietzsche abban az évben, amikor paralizise az elhanyagolt vérbaj következtében kitört, olyan munkaképes volt, hogy, mint ő maga írta: „kétékos könnyedséggel oldom meg a legnehezebb feladatokat is.“ Azt sem érdekeltlen megemlíteni, hogy Nietzsche legkiválóbb műveit szinte közvetlenül néhány évvel paralizise kitörése előtt ajándékozta a kulturának.

Vérbaj által megterhelt lélekkel és szellemséggel alkották nagy műveiket a fölényesen gunyos Rotterdami Erasmus, a költő Mirebeau, Heine, Maupassant, Baudeaire, a szobrász Cellini, a muzsikus Hoffmann, a nagy háboru végén világhírnévre szert tett filozófus és politikus Wilson és a forradalmár Lenin.

A paralizis mellett a legjelentősebben érintette és zavarta meg a nagy emberek életét a serdülési és üldöztetési elmezavar. Van Gogh, aki csak 27 éves korában lett festő és 37 éves korában már öncsonkítások után epilepsziával terhelten, súlyos elmezavarral elmeorvóintézetbe került és aki ezt

harciaságával és sikertörekvéseivel.

Strindberg, aki kortársaitól a „nőgyűlölő“ jelzőt kapta, sokat szenvedett eltévelyedett vágyainak morális súlya alatt. Háromszor házasságot kötött és vált el. Súlyos féltékenységgel gyötörte és kényszergondolata; üldöztetési téves eszméi, szorongásai, halálfélelmei és dührohamainak hatása alatt állandóan az öngyilkosság gondolatával foglalkozott. Házasságon kívül származása, hisztériás nyugtalansága, az önbizalomhiány és az önmádat kettősségének súlya élete utolsó percéig kínozta.

Dostojewski, aki akárcsak Beethoven, súlyosan terhelt családból származott, elhanyagolt tuberkulózisa dacára csaknem mértéktelenül ivott, adósságokkal küzdve, nyomorban töltötte el hányt vetett életét. Amikor forradalmi tevékenysége miatt Szibériába száműzték, az amugyis beteg szervezetét súlyos epilepszia kitörése rombolta tovább. Mint ő maga megírta, epilepsziás rohamait hatalmas félelmi érzések, szorongások vezették be. Viharos, zivatáros időben sohasem kerülte el az eszméletlenségi rohamot. Valószínűleg epilepsziával kapcsolatos a maga által is bevallott súlyos emlékezetgyengülése, amely miatt élete utolsó éveiben már szinte elborult aggyal élt.

A tuberkulózis mellett talán egy betegség sem támadta meg olyan fokig a nagy emberek életét, mint a vérbaj, melynek egyes fázisaiban a lelki szerkezet olyan fázisai jöhetnek létre, amelynek az egész embert ugyszólván más emberré hangolják át. Érdekes tapasztalat, hogy a művészek, tudósok, akiknek vérbetegsége paralizisben végződött, valószínűleg a vérbaj okozta érelváltozások és fokozott agyvérbőség következtében hatalmasan fellángolt szellemi munkaképességük fölött éppen a paralizis fellépte előtt és annak kezdetén alkották legnagyobb műveiket. Így Donizetti az elmezavar kitörése előtti esztendőben öt operát komponált. „Don Pasquale“-t nyolc nap alatt szerzette.

megelőzően a dohány és ital szenvedélyes rabja volt, minél jobban aláasta szervezetét a kór, annál alkotóképesebben festette meg már klasszikussá vált alkotásait. A nagy orosz humorista Gogoly, aki kóborlási mániában is szenvedett, szenvedélyes kártyás volt és ivott. Lényeg ellentmondásokkal telítve hol a vallási fanatizmus, hol a minden tagadó nihilizmus malomkövel között őrlődött az elmeorvóintézetig vezető útjában, ahol teljes letargiába esve éhenhalt.

A „XIX. század Galileije“ Robert Mayer, az energia megmaradás elvének megalkotója, orvosi tevékenysége mellett mint dilettáns fizikus jut el tudományos eredményeihez, holott ez időben már a mániás és depressziós elmezavar kétségtelen jelei gyötörték, Swift, a nagy angol satirikus, Pascal, a modern matematika megalapítója, Mussorgskij, a világhírű komponista elmeorvóintézetben haltak meg. A homosexuális Verlaine biztosan, a sokszorosan bűnöző Francois Villon súlyos alkoholizmus következményeképpen talán delirium tremensben haltak meg.

„Plasztikus árnyjáték“

a kisebbségi ujságírók Garden-Party-ján

A technikának egy új csodája kerül bemutatásra többek között a kisebbségi ujságírók augusztus 30-ikán, az aradul-nou-ai Tündérkertben megtartandó Garden Party-ján. Ez a technikai újdonság háromsiku, plasztikus árnyjáték, amelyet Arad-on először mutatnak be. Külön érdekessége ennek a plasztikus árnyjátéknak, hogy csak különleges, a Garden Party-n beszerezhető szemüveggel lehet látni. Már maga ez az attrakció elegendő lenne arra, hogy a Garden Party iránt felkeltse az érdeklődést, de ezen kívül természetesen a meglepetések egész sora várja a közönséget.

Ezek között említjük fel a nagy érdeklődésre számot tartó szerencsevásárt, amelynek ajándékai közül néhány minta már a legközelebbi jövőben megjelenik a Szabó Albert-cég kirakatában. Akinek egy kis szerencséje van, az valóban értékes tár-

gyat vihet haza, egy zsák lisztet, huszonöt kiló cukrot, egy ruhára való anyagot, porcellán servert vagy más tárgyakat, a szerencsevásár ajándékai közül.

Nagy érdeklődés előzi meg természetesen a „Kis olimpiász“-t, amelynek során tornagyakorlatokat, box-, és birkózóversenyeket mutatnak be kiváló sportemberek, közöttük olyanok is, akik résztvettek a berlini olimpiai tornán.

A Garden Party délután négy órakor kezdődik és kiváló kivirradtig tart. Állandó autobusközlekedésről gondoskodás történt. A Novac-cég kényelmes autbuszai honvölítják le a járatokat, kedvezményes feltételek mellett. Mig rendes körülmények között egy menetjegy ára az autbuszokon hét lei, azok, akik a kisebbségi ujságírók Garden Party-jára mennek, oda-vissza csak nyolc leit fizetnek. A csak oda szóló jegy ára öt lei.

Augusztus 30.

Kisebbségi ujságírók Garden Party-ja

a Tündérkert-ben

Vasuti katasztrófa Simeria és Petrosani között

Egy 95 vagonból álló vonat belerohant egy szerelvénybe — 11 vagon pozdorjává zúzódott — Egy őrmester súlyosan megsebesült — Még két vasuti szerencsétlenség történt vasárnap —

(Az Aradi Közlöny tudósítójának telefon-jelentése.) Súlyos vasuti szerencsétlenség történt a szombatról vasárnapra virradó éjszaka a Simeria—Petrosani vasútvonalon, a hunedoara-megyei Subcetate állomás közelében. Egy 95 vagonból álló tehervonatszerelvény összeütközött egy, a melléksín páron veszteglő szerelvényvel. A szerencsétlenség részletei a következők:

Este tíz óra tájban egy 95 vasuti kocsiból álló tehervonat haladt Petrosaniból Simeria felé. Subcetate állomástól körülbelül két kilométernyire a tehervonat vezetője rémulten vette észre, hogy alig száz méternyire a vonattól szerelvény áll utiukban. Ekkor rádöbönt arra, hogy hibás váltóállítás történt.

Nyomban fékezett és előre látta, hogy nem fogja tudni elkerülni az összeütközést és a fűtővel együtt leugrott a vonatról.

A tehervonat személyzete is észrevette a veszélyt és a többi vasutas szintén leugrott a vonatról, csupán a szerkocsin maradt egy utas: egy őrmester, aki Simeria-ra készült. A tehervonat hatalmas erővel ütközött a veszteglő szerelvénybe.

A mozdony súlyosan megrongálódott, tízenegy vagon pozdorjává zúzódott és a többi is megsérült.

A szerkocsin volt őrmester, akinek kilétét eddig nem közölték, vállán és karján szenvedett csonttöréseket és három oldalborda is betört. A helyszínen dolgozó vasutasok eszméletlen állapotban szállították el, majd a később érkező segélyvonattal szállították be a simeria-i kórházba.

Hétfőn reggel megkezdődött a munka az Astra-gyárban

A gyár munkássága vasárnap gyűlést tartott

Vasárnap délelőtt az Astra-gyár munkássága gyűlést tartott a Nyári színházban. A gyűlésen Ionescu Costache elnök, a tárgyalóbizottság elnöke beszámolt a gyár igazgatóságával létrejött megegyezésről. Ennek a megegyezésnek részleteit az Aradi Közlöny vasárnapi számában már ismertettük. A megegyezés tudvalevőleg béremelést biztosít a munkásságnak, a gyár igazgatósága pedig egyben kötelezettséget vállalt arra is, hogy egy héten belül a lehetőséghez mérten újabb béremelést ad. A tárgyalóbizottság elnöke hangsúlyozta, hogy a sztrájk ügyében dr. Magier Andrei püspök is közvetített és úgy ő, mint a kormány képviselői biztosították a munkásságot erről az újabb béremelésről, abban az esetben, ha hétfőn munkába állanak.

Több felszólalás után a munkásság úgy határozott, hogy a szombaton aláírt megegyezés feltételei mellett hétfőn reggel megkezdje a munkát. Ugyanakkor azonban azt is kéri, hogy az Astra igazgatósága bocsássa el legalább hét hétre — ameddig a sztrájk tartott — a huszonhét sztráiktörő munkást. A gyűlés végén felszólalt a gyár igazgatóságának képviselőjében Buculescu ezredes, majd pedig a munkásság szétoszlott.

A vasárnapi határozatnak megfelelően hétfőn reggel az Astra-gyárban közel hét hete tartó sztrájk után niből kezdetét vette a munka.

A segélyvonattal kiszállított munkások a romok eltakarításához kezdtek. A szerencsétlenség színhelye borzalmas látványt nyújtott.

a vagonok emeletnyi magasságban torlódtak egymásra és a romok teljesen elborították a pályatestet.

A Simeria-ról Petrosani felé haladó személyvonatot Subcetate állomásnál megállították és csak három óra múlva folytathatta útját, amikor az egyik sín párt szabaddá tették. Még most is folyik a romok eltakarítása és a vonatok kisebb késéssel közlekednek. Az anvagi kár többmillió leire rug. Az Aradi Közlöny munkatársai beszélgetést folytatott a tehervonat vezetőjével, aki kijelentette, hogy száz méteres távolságból vette csak észre a mellékvágányon veszteglő vonatot és már fékezett, tudta, hogy nem tudja megállítani a vonatot. Minden vagonnak ugyanis külön fékje van és

arra már nem volt idő, hogy az egyes kocsikon levő vasutasokat értesitse. Arra a kérdésre, milyen arányú szerencsétlenség lehetett volna, ha véletlenül személyvonattal történik az eset, kijelentette:

— Személyvonattal nem történhetett volna ez meg, mert ott Westinghouse-félekkel dolgoznak, amely nyomban meg tudja állítani az egész vonatot.

Az eddigi vizsgálat megállapította, hogy a történetekért Muntean nevű váltóőr a felelős, hibás váltóállítás miatt.

Amikor azonban a csendőrök a váltóört elő akarták állítani, kiderült, hogy ez eltűnt.

Nyomozás folyik a kézrekerítésére. Megállapította azt is a vizsgálat, hogy az összeütközés főképpen azért volt ily nagyverejű, mert a kilencvenöt vagon súlyos zúdult neki az utban álló szerelvénynek.

A darmanesti-i állomáson egy gyorsvonati mozdony belerohant egy tehervonathoz. Mindkét mozdony és több teherkocsi kisiklott. Emberéletben kár nem esett. Greive Jacob mozdonyvezetőt, aki részeg állapotban a szerencsétlenséget előidézte, letartóztatták.

A harmadik vasuti szerencsétlenség Bogdana állomáson történt, ahol téves váltóállítás következtében egy tehervonat három kocsija kisiklott. Emberéletben nem esett kár.

Megfenyegették Madgearu-t

Zöldinges fiatal emberek hatoltak be a volt pénzügyminiszter sinai-i villájába — Zelea-Codreanu újra „mozgósított”...

Bucuresti-ből jelentik: Az Adeverul mai számában szenzációs eseményről közöl tudósítást. A lap szerint Madgearu Virgil volt pénzügyminiszter, aki most tért haza külföldről, sinai-i villájában töltötte a vasárnapot és tegnap dr. Ene Ernest volt államtitkárral folytatott megbeszélést. Ezalatt öt zöldinges fiatalemberről álló csapat hatolt a villába és a kertben Madgearu feleségével találkoztak. Madgearu Virgilné megkérdezte a fiatalembereket, kit keresnek, mire egy levelet adtak át a volt miniszter számára. Ebben megfenyegetik Madgearut, bejelentve, hogy tuszként fogják kezelni, amennyiben a legcsekélyebb kísérlet történik Zelea Codreanu testi épségének megsértésére. A fenyegetőlevél leszögezi, hogy első Madgearu, második Mezincescu, harmadik dr. Lupu lesz. Madgearuné nyomban a csapat eltávozása után értesítette férjét a történetéről, aki viszont telefonon a rendőrségnek tett jelentést.

A rendőrségi intézkedés nyomán még a sinai-i pályaudvaron sikerült letartóztatni a zöldinges csapatot, amelynek tagjait a rendőrségre vitték. Kijelentették, hogy az egyik szélsőjobboldali alakulat predeal-i munkatáborában vannak. Vezetőjük egy Voicu Eusebiu nevű másodéves egyetemi hallgató, míg a többi: Gh. Dog szobafestő, Mitrea Ion 19 éves fiatalember, aki most végezte a giurgiu-i felsőkereskedelmi iskolát, Barsan Mircea szövetkezeti hivatalnok és Savov Dumitru constantai liceumi hallgató.

Az eset nyomán Madgearu Virgil táviratot menesztett a belügyminiszterhez. A táviratban kijelenti, hogy az őrizetbevették vallomásából megállapítható, hogy a történetek Zelea Codreanu parancsának következményei, ezt a parancsot pedig a munkatáborban adták ki a csoportnak, amelyben három kiskorú fiatalember

volt. Ezuttal nincs szó elszigetelt esetről — jelenti ki a távirat — hanem olyan eseményről, amely ugynevezett mozgósítási narancsnak következménye és amelyhez kifogásul azt a hírt használják fel, hogy összeesküvést szőnek a volt vasárda vezetője ellen. Ilymódon akarnak megfelelő atmoszférát teremteni merényletek előkövetésére, abból a célból, hogy egyes politikai személyiségeket eltegyenek láb alól.

— Kötelességemnek tartom — jelenti ki Madgearu távirata — figyelmeztetni mindenre a hatóságokat és bejelenteni, mi történik az ugynevezett munkatáborok céljára alatt, valamint felhívni a figyelmet ilyen anarchikus törekvésekre, amelyek fatális következményekkel járhatnak minden politikai szervezetre.

Madgearu távirata végén kijelenti, hogy abban az esetben, ha nem következnek be megfelelő szankciók, úgy a közvéleménynek az lesz az impressziója, hogy büntetésesség csele áll fenn.

Az Adeverul cikke politikai körökben, hatalmas feltűnést keltett.

Itt írjuk egyébként meg, hogy a romániai nemzeti-parasztnárti fagózat vezetősége ülést tartott és elhatározta a parasztagárdák szűzbeszervezését, hogy megvédjék a pártot a szélsőséges elemek támadásaitól.

Fizessen elő

az „Aradi Közlöny”-re!

Egy óra 70.—
Negyedévre 210.—
Félévre 420.—
Egy évre Lei 840.—
Külföldre havonta 50.— Lei, jel több.

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda Bul. Regel
Ferdinand 4. Telefon: 151.

Fiókkiadóhivatal Bul. Regina Maria 19.

CENTRAL 5, 7¼, 9½ órákor Premier

Dáma egy napra

Szellemes szalon vigiáték.

Főszereplők: May Robson, Gene Raymond

SELECT 5, 7¼, 9½ órákor Utoljára

Olasó helyárrakkal: Lei 21.—, 17.—, 14.—

MAZURKA

Főszereplő: Pola Negri. Rendező: Willy Forst.

URANIA 5, 7¼, 9½ órákor Kívánatra hosszabbítva

Olasó helyárrakkal: Lei 21.—, 17.—, 14.—

Üldöz a világ

Szenzációs gangster-film.

Főszereplő: Edward G. Robinson.

HIREK

Alsósíázadás

- Culbertson ellen

Culbertson mester pesti látogatása minden bridszselő urat és bridszpartiképes hölgyet megragasztott. Azok között, akik egy lapra teszik fel jövőjüket, kétségtelenül a legszerencsésebbek közé tartozik Culbertson. Ő egy bridszlapra tette fel boldogulását és mint a dollármilliók bizonyítják, ez sikerült is neki.

Amilyen lelkesedés övezte Culbertson mestert a bridszselők részéről, olyan elkeseredetten szemléltek pesti ünneplését a kártyajáték régebbi hívei, az alsósók. Azokban a kispolgári kávéházakban, ahová még nem vonult be bridsz, hanem ma is a békebelli kártyajáték, az alsós uralja a kártyaszobát, nagy tüntetést terveztek Culbertson ellen. Fleinte nárbajra gondoltak. No nem kell megjelenni nem kardra, pisztolyra akartak kiállni a bridszfejedelemmel, csak kártyapárbajra akarták kihívni. A párbaj színhelye nem vivóterem vagy kaszárnya, lovarda lett volna, hanem valamelyik pesti kávéház kártyaszobája. A párbaj feltételeit a kiszárgott hírek szerint a következőkben akarták megszabni: bandázs nélkül, tiszta kártyákkal, végkimerülésig.

A fegyvernem természetesen az alsós lett volna. Ott legénykedjen Culbertson! A kártyaviadálból, a nagy melegre való tekintettel, nem lett semmi. Culbertson nyilván nem is sejtí, mi készült ellene.

Az alsósjátékosok az elmaradt párbaj folytatán megmaradtak a néma tüntetésnél. Azóta, egy szó nem sok, annyi sem esik körükben a bridszfejedelemtől. Még a kibicék sem beszélhetnek róla. (Kibic, kuss!)

Hogy miért haragszanak az alsósók Culbertsonra? Egyszerű. Alsósjáték-módszerrel még egyetlen alsósjátékos sem szerzett milliókat, mint Culbertson az ő bridsz-módszerével. Meg aztán komoly veszedelmet is jelent a régi tradíciójú patinás alsóspártiknak az új reformkártyajáték, a bridsz. Hiszen lassan már az lesz a helyzet, hogy nem lehet alsóspartnert találni, mert mindenki bridszselő.

Ezért tüntetnek Culbertson ellen a pesti alsósjátékosok — becses „család”-jokkal együtt.

— **NAPPAL MELEGEBB, ÉJJELE HIDEGEBB.** Még élénkebb északi szél, néhány helyen záporosó, igen erős éjjeli lehűlés, a délelőtti felmelegedés kissé erősebb lesz.

— **Dr. Ioan Groza megyei prefektus szabadságon.** Dr. Ioan Groza vármegyei prefektus hétfőn megkezdte kéthetes nyári szabadságát. A megyei prefektus ügykörét távollétében dr. Romulus Bejan alprefektus látja el.

— **Az olasz király résztvesz az avellinói hadgyakorlatokon.** Rómából jelentik: Viktor Emánuel olasz király Avellino-ba utazott, hogy jelen legyen az ideai hadgyakorlatokon, amelyek ma éjfélkor kezdődtek. A hadgyakorlatok keretében bemutatják az olasz hadsereg új fegyvereit, amelyek között új mozsarak, hordozható gépfegyverek és új rendszerű légelhárítók szerepelnek.

— **Zita exkirályné pápai kihallgatáson.** Rómából jelentik: A pápa, aki nyári pihenőjét Castelgondolfóban tartja, magánkihallgatáson fogadta Zita exkirálynét, aki 45 percig tartózkodott a Szent Atyánál.

— **Baltházár Dezső debreceni püspök állapota aggasztó.** Debrecenből jelentik: A nagybeteg Baltházár Dezső püspök állapota ma aggasztóra fordult. A püspök a kora délelőtti órákban elvesztette eszméletét. Orvosai mindent elkövetnek, hogy a gyengülő szervezet ellenállását fokozzák. Felesége, aki mostanáig ápolta, kétoldali tüdőgyulladásban megbetegedett.

— **Angol segélybizottság Spanyolországban.** Londonból jelentik: (Rador). Az első angol segélybizottság tegnap elindult Spanyolországba. A bizottságnak 4 orvos és 17 ápoló tagja van.

— **Felgyújtották a fahat a gyermekek.** Ungvárról jelentik: Az ungmegyei Telecsény községben gyermekek gyufával játszadoztak, közben tüzet okoztak és egész sor ház leégett. Egy gyermek életét vesztette és többen megsebesültek.

— **A szovjetben élő zsidók helyzete.** Prágából jelentik: Csehszlovákia zsidó hitközségeinek hatvani tagu küldöttsége Szovjetországra utazik az ottani zsidók helyzetének tanulmányozására.

— **Felmentett malom.** Az arad-i törvényszék szüneti tanácsa hétfőn délelőtt kihirdetett felmentő ítéletével rehabilitálta a nadlac-i Szabados-malmot, amely ellen az elmúlt év októberében sorozatos támadások indultak állítólagos adócsalások miatt. Az ügy az ügyészség elé került, amely az iratokat a második számú vizsgálóbírói hivatalhoz küldte át vizsgálat végett. A vizsgálóbírói hivatal az eljárást megszüntető végzést hozott még ez év március hó folyamán, megállapítva, hogy a malom semmiféle kihágást el nem követett. A malomra kivett 12.962 leies bírság ügyét, amely már polgári bírósághoz tartozott, hétfőn tárgyalta az arad-i törvényszék szüneti tanácsa. A malom álláspontját dr. Martincsek József, a Szabados-malom vezetője ismertette a bíróság előtt, részletesen kifejtve, hogy a felvett kihágási jegyzőkönyv adatai nem állják meg helyüket. A bíróság a bizonyítás után teljes egészében helyt adott a malom álláspontjának és megsemmisítette a bírság-jegyzőkönyvet, ilymodon tisztázva az ismert és jónévű arad-megyei malmot.

500 illetlen angol kifejezés...

Londonból jelentik: Könyvekben jelent meg most Angliában az az ötszáz kifejezés, amelyet nem tartanak egészen *comme il faut*-nak, s amelyeket nem illik sem az alsó, sem a felsőházban használni. Nem való a Brit Parlamentben ezek szerint azt mondani például hogy: „az előttem szóló tisztelt képviselő ur koponyája sápadthéju sajtra emlékeztet”, vagy „bolond az is, aki tiszteletreméltó kollégám ösztönzésében hisz”, vagy „felszavalkodott béka, jobb volna, ha a vízparton kuruttyolna”, vagy ahelyett, hogy itt rontja a levegőt, tán legelőre menne”. Azt remélik, hogy az igen tisztelt brit képviselő urak megtanulják mind az ötszáz válogatott ilyen kifejezést és sürögösen másokat, sokkal finomabbakat találnak ki, amit azután leghevesebb vita alatt is használhatnak, a tisztelt Ház méltóságteles levegőjéhez illoen...

— **Ujabb sztráikmozgalmak Franciaországban.** Párisból jelentik: Az ország számos részéből a munkások újabb munkabeszüntetéséről érkezők jelentések. A nanterrei hajójavítóüzem munkásai abbahagyták a munkát és megszállták a gyár épületeit. A belforti építőmunkások ugyancsak elhagyták munkahelyeiket és a divatáruáruakban sem dolgoznak. A nizzai kikötőmunkások hasonlóan csatlakoztak a mozgalomhoz. A Le Havre-i szakszervezet pedig rendeletileg a Hamburgból Liszabonon keresztül Argentína felé igyekvő *Bele-Isle* francia hajó legénységét felszólította, hogy hagyja abba a munkát és tüzze ki a főárbócra a vörös lobogót.

— **Mellbelőtte magát egy bucuresti-i urileány Brasov-ban.** Brasov-ból jelentik: Hétfőn reggel Brasovban mellbelőtte magát Brudariu Jolanda 18 éves bucuresti-i urileány, aki nyaralni érkezett a városba. Súlyos állapotban szállították kórházba az urileányt, akinek öngyilkossága mögött szerelmi tragédiát sejtenek a vizsgálatot vezető hatóságok.

A tróféák

VENDEG: Nem is tudtam, hogy milyen nagy vadász vagy...!
HAZIGAZDA: Én? Dehogy. Csak tanulok autót vezetni..

— **Merénylet készült Hlinka ellen?** Prágából jelentik: A szombati csehszlovák lapok azt a hírt közölték, hogy Hlinka páter, a szlovák néppárt elnöke misézés közben elájult és egészségi állapota komoly aggodalomra ad okot. A vasárnapi lapok megcáfolják Hlinka betegségéről szóló híreket és azt írják, hogy Hlinka András pápai protonotárius ellen merényletet akartak elkövetni és le akarták löni. A híres szlovák politikusi propaganda körúton volt és mindenütt megbeszélése hívta össze híveinek vezetőit.

— **ÓRIASI BIZTOSÍTÁSI BOTRÁNY TÖRÖKORSZÁGBAN.** Ankarából jelentik: A török fővárosban nagy biztosítási botránvsnak-jöttek nyomára. Kiderült, hogy az utóbbi hónapokban **68 emberekről** halotti bizonyítványt állítottak ki és felvették a halálesetre szóló biztosítási összegeket. Napokkal ezelőtt letartóztatták Kassai nyugalmazott ezredes-orvost. Később az orvost feltételezen szabadlábra helyezték s utána az nyomtalanul eltűnt. A nyomozás során a rendőrség még több orvost letartóztatott. Az egyik gyanúsított lakásán hosszú névsort találtak azokról, akikről még ezután akartak halotti bizonyítványt kiállítani.

— **Bazu Cantacuzino át akar repülni a szovjet felett.** Bucuresti-ből jelentik: Bazu Cantacuzino, a neves repülő ma reggel Varsóba indult repülőgépen. A gépen helyet foglalt még Bibescu herceg is, aki elnökölni fog a nemzetközi repülőszövetség augusztus 30-án bezáruló ülésén. Bazu Cantacuzino az ülés alkalmából újból kérni fogja a szovjetdelegátusoktól, engedélyezzék Oroszország feletti repülését, amelyet katonai okokból utasítottak el. Az ismert repülőnek azonban, aki legközelebb elindul földkörüli útjára, feltétlenül szüksége van az engedélyre, amely nélkül nem kezdheti meg körrepülését.

— **CSOBOD JÁNOS dentist hazaérkezett.**
— **A magyar csapat legyőzte a németeket a müncheni sakkolimpián.** Münchenből jelentik: A sakkolimpián a magyar együttes elkeseredett küzdelem után 4½-3½ arányban győzött a német csapat ellen, amelynek ez volt az első veresége. A többi eredmény a következő: Svájc-Románia 1½-1½, Lengyelország-Olaszország 5:0, Lettország-Finnország 4½-2½, Izland-Brazília 2½-2½, Litvánia-Esztország 2:1, Dánia-Norvégia 1½-1½, Ausztria-Bulgária 4:0, Hollandia-Svédország 1½-4½, Franciaország-Jugoszlávia 1:5, Csehország szabadnapos volt.

— **Dr. Calichmann A., az arad-i bábaképző intézet volt orvososa** rendelését megkezdte. Rendel sebészeti, nőgyógyászati és szülészeti betegek számára d. e. 8-11-ig, d. n. 2-4-ig és 6-7-ig. Ultrarövidhullámú kezelés. Str. Mețianu 14a alatt.

— **Vasgárdista merénylet Galati-ban.** Galati-ból jelentik: Egy O. Stoinescu nevű fiatalembert, aki a meggyilkolt Stelescu vezetése alatt állott Cruciada Romanismului szervezet tagja, több vasgárdista megtámadott. Stoinescu egy ház udvarára menekült üldözői elől, akik azonban oda is követték. A lakosság mentette meg a fiatal ember életét. A hatóságok bevezették a nyomozást, az eddigi adatok szerint személyi bosszúról van szó. A galati-i merénylettel kapcsolatban megállapították, hogy Stoinescu Oscar azért jött oda, hogy a Cruciada Romanismului ottani tagozatánál tartson inspekción. Amikor a Cruciada Romanismului két tagjával együtt elhagyta a vendéglőt, ahol megebédelt, a vasgárda több tagja követte. Ezek közül az egyik többször rálőtt Stoinescúra. A golyók azonban nem találtak, mert Stoinescu az első lövés után a földre vetette magát. Ekkor a vasgárdisták rátámadtak és botokkal, valamint vasdorongokkal bántalmazták, majd pedig eszméletlen állapotban, vértócsában otthagyták és elmenekültek. A járőrelők nyujtottak Stoinescunak első segélyt. A merénylők közül csak az egyiket, Popescu Traiant sikerült elfogni, aki elmondta, hogy kereskedelmi akadémiai hallgató és tagja a vasgárdának. A vizsgálat folyik. Az áldozat állapota rendkívül súlyos.

— **Mindazon mérgezési esetek leküzdésénél,** melyeket romlott ételek okoznak — tehát főleg husmérgezés vagy gombamérgezés előfordulásakor — a gyorsan ható természetes **Ferenc József** keserűviz azonnali használata rendkívül fontos segédeszköz. Az orvosok ajánlják.

— **Grace hozománya.** Amerika színes, ötletes, furcsa világát vetíti élénk Harsányi Zsolt mulatságos elbeszélésében, amerikai fordulatosággal és friss magyar humorral. Az elbeszélés az „Uj Idők” mai számában jelent meg. Díjtaian mutatványszámot bárkinek küld a kiadóhivatal: Budapest, VI., Andrassy-ut 16. Előfizetési ára negyedévre 200 lei.

— Schacht Párisba utazik. Párisból jelentik: A Matin berlini jelentést közöl, amely szerint Schacht Hjalmar dr., a Német Birodalmi Bank elnöke e hét folyamán, valószínűleg csütörtökön vagy pénteken Párisba utazik, hogy viszonzza Labeyrie-nek, a Francia Bank kormányzójának nemrégiben Berlinben tett látogatását.

— Veszedelmes szélhámot fogott az aradi rendőrség. Az Aradi Közlöny vasárnapi számában megemlékeztünk arról, hogy Bréger József magántisztviselő lakásába betörték és onnan különböző ékszereket vittek el. A tettesek közül csak az egyiket, Susmann Oszkárt sikerült elfogni, akiről megállapítást nyert, hogy nemzetközi betörő, amennyiben külföldön is már többször megbüntették. Susmann elegáns selyeminget, fehérbetétes félcipőt viselt és külseje legkevésbé sem árulta el, hogy foglalkozásszerűen üzi a betörőmesterséget. Megállapították azt is, hogy Susmann volt az, aki az elmúlt évben a Duca-uccában levő fodrászüzlet pénztárát kifosztotta. Kihallgatása alkalmával elmondta, hogy megszökött társát Zenik Mariannak hívják, akivel régebben Bucuresti-ben dolgozott együtt. A közel 10.000 lei értékű ékszert, amit magukkal vittek, a betörés színhelyén, egy farakás mögött rejtették el. A rendőrség ezeket az ékszereket meg is találta. Érdekes, hogy a betörő valamikor osztálytársaa volt Bréger Józsefnek, akihez most betört. A rendőrség egyébként vasárnap egy másik ismert bűnözőt is elfogott Schwartz Ottó, alias Fekete-Schultz-Schwale Ottó személyében, aki az utóbbi időben a Marasesti-ucca 31. számú házban lakott. Schwartz Ottót különböző családok miatt körözték és most végre sikerült nyomára akadni és elfogni. Az ismert bűnözőnek az volt a specialitása, hogy írógépeket vagy rádiókat vitt el „javítás” végett egyes cégektől és az elszállított holmikkal többé nem jelentkezett.

Szeget vert alvó férjének szívébe

Bucuresti-ből jelentik: Borzalmas gyilkosság történt Cetatea-Alba megyében, Basarabia-ban, az orosz határ közelében, ahol Vlad Radoru 38 éves gazdát egy utszéli fára felakasztva találták az országúton. A nyomozás során kiderült, hogy a fiatal módos gazdát felesége meggyilkolta. Az asszony beleszeretett egy szegény napszámosba és elhatározta, hogy megöli férjét, megszerzi vagyonát és ezzel köt újabb házasságot. Tervét közölte anyjával és fivéreivel, akik belevetést adták és segédkeztek a gyilkosságban. Meglestek éjjel, mikor a férfi elaludt, mire az asszony hosszú éles szeget vett elő s férjének szívébe verte kalapáccsal. A jelenlévő családtagok közben több késszurással siettek a halál bekövetkezését, majd kötelek tettek a hulla nyakára s egy közeli fára akasztották az országúton, mintha titokzatos büntény történt volna. A gyilkos családtagokat a csendőrség letartóztatta.

— Tizenötmillió lei kártérítésért akarják perelni a várost a micalaca-i árvizkárosultak. Izgalmas hangulatban folyt le vasárnap délután 4 órai kezdettel a micalaca-nou-i árvizkárosultak gyűlése, amelyen ismételtlen annak a kívánságuknak adtak kifejezést, hogy a város őket is részesítse segélyben. Divin János mondott a gyűlésen beszédet és ebben közölte, hogy a város vezetősége legutóbb tudomásukra adta, hogy bár a belügyminisztérium utasítást adott arra, hogy rendezék ezt a régen vajudó kérdést, a segélyezésre az anyagi okok mellett jogi szempontokból sem nyílik lehetőség és ezért a város ennek a kérdésnek végső megoldását az ezután választandó városi tanácsra bizza. A gyűlésen úgy határoztak, hogy a város vezetőségéhez újabb kérvénnyel fordulnak és ha ez sem vezetne eredményre, akkor pert indítanak Arad-városa ellen, amelytől 15 millió leit kérnek az elszennvedett árvizkárért. Az említett kérvényt küldöttség juttatja el a város vezetőségéhez, előreláthatólag dr. Cotioiu Romulus városi átmeneti bizottsági elnök hazaérkezése után.

— Meghülésnél, náthalásznál, torokgyulladásnál, mandolalobnál, fülkatarusznál, valamint idegfájdalmaknál és szagatásnál naponta fél pohár természetes „Ferenc József” keserűviz nagyon jót tesz, mert a gyomorbélcsatornát alaposan kitisztítja és desinficiálja, azonkívül pedig megfelelő emésztést biztosít. Az orvosok ajánlják.

— MA az alanti gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:
ROZSNYAI, Piața Avram Iancu.
FÖLDES, Str. Eminescu.
KÁRPÁTI, Bulevardul Regele Ferdinand.

— GUKSA HERCEG TANULMANYUTJA OLASZORSZAGBAN. Rómából jelentik: A Rómában tartózkodó Gugsza herceget ma fogadta Lesona gyarmatügyi miniszter. A herceg újból kifejezte hő-

RAS GUGSA

dolatát az olasz kormány és a király irdnt és örömenek adott kifejezést, hogy a fascista Olaszországban tanulmányutat tehet.

Kötelező iskolai
diákegyenruhák, önkéntesek katonafelszerelése
a koncentrációs bevonulásokra egyenruhák oltson, gyorsan és jutányosan
M A R I T A
egyenruha és polgári szabóságában ARAD,
Str. Brancovici 5. 3768

Gelinek Lotte növendékeinek külföldi sikere

Egy Arad-ról elszármazott énektelenség sikeréről számol be az a levél, amelyet ma kézbesített ki a posta Gelinek Lottenak, a neves énektanárnőnek és amelyet Gelinek Lotte egyik növendéke, Salamon Margit írt. A levélben Salamon Margit közli, hogy a világhírű „Pallos Ladies” énekegyüttes tagja. Ennek az együttesnek eddig már Alpár Gitta, Osváth Julia, Szabó Ilonka és Ladányi Ilona is tagjai voltak. Az énekegyüttes már bemutatkozott a budapesti Angol Parkban Lipinskaja és Kabos Gyula társaságában, még pedig nagy sikerrel. E hó 27-én újra az Angol Parkban, 29-én pedig a budapesti Városi Színházban lép fel Salamon Margit. Ennek az utóbbi előadásnak műsorát a rádió is közvetíti. A pesti szereplések után Siófok, majd pedig ezt követőleg európai és amerikai turné következik. Így tehát rövidesen ismét dicsőséget szerez Gelinek Lotte belcanto-iskolájának egy arad-i tehetség. A kiváló énekmesternőt ebből az alkalmából számosan szerencsekívánataikkal keresték fel.

“OLLA” GUMMI
“OLLA” gummi minőségileg utánozhatatlan. Néhány évtized óta az egész világ egészségét óvja. Orvosiilag a'ánlva.

— Eleven barométerek. Mindenütt vannak a világon, különösen a városi civilizációtól és az aneroid mérőszervezetektől távol élő néprétegek körében. Vannak állatok, amelyek megbízható időjósolást nyújtanak azoknak, akik értik a furcsa jeleket, pásztorembereknek és tengerjáróknak. A legmegbízhatóbb időjósok közé tartoznak a juhok. Érzik az eső közeledtét, amikor még szemernyi felhő sem látható az égen; ilyenkor bokrok közé, fák alá gyülekeznek és összebujva várják míg az eső elvonul felettük. Teheneket és szamarakat is lehet barométernek használni. Ha esőre hajlik az idő, a tehenek ellustulnak és a kérődzést is abbahagyják; a szamarakról pedig nálunk is tudják, hogy hangos lázásuk esőt hirdet. Volt egy pásztor, aki a kigyók viselkedéséből állapította meg, milyen lesz az idő. Ha napi útján sehol sem látott száraz földi siklókat, másnapra esőt várt, ha pedig sűrűn akadtak útjába a csuszómászók, jó időre számított; még a hőhullámot is meg tudta jósolni, még pedig abból, ha több egymásba fonó kigyó került eléje. A madarakról közismert, hogy megérik az időváltozást. Ha a fecskék nagyon alacsonyan röpdösznek, eső várható, aminek az a magyarázata, hogy az eső közeledtére a bogarak, a fecskék fő tápláléka, a föld felé húzódnak. A legjobb időjósok közé tartozik a közönséges sirály; olyan megbízható, hogy Nagybritannia központi meteorológiai intézete is számbaveszi ezeket a madarakat, amennyiben tengerparti állomásait utasította, hogy gondosan figyeljék a surályok röptét. Ha a madarak nagy rajokban a szárazföld felé repülnek, hideg időjárás következik, ha pedig az óceánon maradnak, jó időre lehet számítani. Még a kis pókokskákat is igénybe veszik időjósolásnál. Ha hűvös idő várható, a pók hirtelen ellustul és rövid szálaból fonja hálóját; ha ellenben fürge és hosszúra eresztli a szálabat, napsugaras időt ígér.

Írógépek OSASZAR,
Str. V. Goldis No. 1.
S e l e c t - m o z i m e l l e t t .
Telefon : 393.

Megtalálták a legrégebb bibliatöredék folytatását

Mint valami fantasztikus regény, úgy hangzik egy tudományos hír, amely arról értesít, hogy megtalálták a világ legrégebb bibliakézirat darabjának egy kiegészítő részét! Az első darabot a manchesteri Rylands-könyvtárban őrizték: apró megsárgult papiruszdarabka, néhány sor írással, Mózes ötödik könyvéből. Csak sejtették, hogy alexandriai eredetű s valószínű, hogy még a római uralom ideje alatt került Britanniába s a különböző kolostorokon át a manchesteri kéziratgyűjteménybe. A másik darabját — pontosan ott, ahol a manchesteri kézirat sorai megszakadnak — egy alexandriai véletlen adta elénk nemrég. Az egyik alexandriai külvárosban rombadőlt egy régi ház, annak törmelékéből került elő s egy fellelő éppen olyan archeológusnak adta el, aki tanulmányozta a manchesteri példányt s meglepődve látta a papír azonosságát és az ott megszakadt szöveg folytatását. A két papirusz most természetesen egymás mellett van a manchesteri muzeumban és a röntgensvizsgálat is kiderítette teljes egymáshoztartozásukat!

— A „Miasszonyunk”-ról nevezett szegény iskolánövérnek leánynevelőintézetébe felvételt nyerhetnek az intézet elemi iskoláját és gimnáziumának magyar és német tagozatát látogató bentlakó növendékek. Jelentkezéseket augusztus hó 25-ig fogad és részletes tájékoztatást nyújt az intézet vezetősége, Arad, Str. N. Filipescu 36—38.

H. SZIKLAY GIZI tánc tanárnő
Szeptember 1-én, kedd este tánciskoláját megnyitja a Krispin-teremben (Str. Eminescu 32.) kezdők és haladók részére. Beiratkozás és felvilágosítás egész nap lakásán, Str. Eminescu 32. Gyermekek- és diák-kolonok. Magánórák és magán-kolonok tanítása a mondain-táncok legújabb változataiból. FIGYELEM! Balett- és tornaiskola. Táncgimnasztika, ritmika és művésztan-
cok tanítása egyénileg és csoportokban. Minden vasárnap este táncgyakorló órák.

KOZGAZDASÁGI KOZLÖNY

A sportmutatványok után látványossági adó fizetését rendelte el a pénzügyminiszterium

A hétfőn érkezett leirattal bevonják és megsemmisítik az összes adómentességi igazolványokat

Arad. A sporttelepeken rendezett labdarugó mérkőzéseket és egyéb produkciókat erősen hátráltatja az a pénzügyminiszteri rendelet, amelyet most teljesen váratlanul adott ki a legfelsőbb pénzügyi fórum és amely hétfőn érkezett meg az arad-i kivetési pénzügyigazgatóság látványossági ügyosztályához.

Az e hó 22-én kelt 158.849—1936. számú leirat szerint a pénzügyminiszterium elrendelte a sportegyesületek számára már évekként eladott összes adómentességi igazolványok bevonását és azonnali megsemmisítését.

A sportmutatványok mostanig adómentesek voltak, a belépőjegyek után nem kellett látványossági adót fizetni, mert a miniszterium figyelembe vette a testzési szempontokat és mert hosszú időn keresztül kizárólag amatőrök működtek a labdarugó- és más sportmutatványokon. Az adómentességet az 1933. évi május 8-ikán szentesített „Lege Educatiei Fizice” alapján adta meg a pénzügyminiszterium és ez a helyzet teljesen kielégítette a mutatványokat és mérkőzéseket rendező sportegyesületeket.

A most érkezett miniszteri rendelet rámu-

tat arra, hogy ezt az adómentességi kedvezményt már azért is meg kellett szüntetni, mert a mutatványokon egyre jobban fogy az amatőrök száma és helyüket a díjazott, illetve fixfizetést élvező professzionisták foglalják el, úgy, hogy a meccsek és egyéb produkciók az utóbbi időben üzleti természetű vállalkozásokká alakultak át.

Ezért a rendelet kategórikusan kimondja hogy az esetben, ha a sportegyesületek nem amatőrökkel, hanem professzionistákkal együtt rendezik a mutatványokat, 10 százalékos látványossági adót kötelesek a belépőjegyek után fizetni. Ha azonban a produkciókat rendező sportegyesület tagja az Országos Sportszövetségnek (Federációnak), úgy a látványossági adó csak 5 százalék.

A rendelet betartásáért úgy a Federációt, mint a mutatványt rendező sportegyesület vezetőségét teszi felelőssé a miniszterium. A rendelet végrehajtását már holnap megkezdte az arad-i kivetési pénzügyigazgatóság látványossági ügyosztálya, amely a pénzügyi palota második emeletén, a 19. számú szobában működik.

A Jegybank 121 millió leiel növelte a bankjegyforgalmat egy hét alatt

A buzaexport élénkítése végett mérsékli a deflációt — Hullámzik a lei árfolyama a külföldi magánforgalomban

București-ből jelentik: Beszámolt a sajtó arról, hogy a buzaexport lebonyolítását erősen korlátozza a nagymérvű készpénzhiány, amely miatt a gabonakereskedők és exportvállalatok nem képesek megvásárolni a felajánlott hatalmas buza mennyiségeket. Az érdekeltek mostanig hiába fordultak a Jegybankhoz, hogy többszáz millió leit bocsásson rendelkezésükre az export megkönnyítése céljából.

Ugyanis a Banca Naționala ragaszkodott ahhoz az álláspontjához, hogy mérsékelni kell a bankjegy forgalmát, de a jelenlegi bankjegymennyiség megközelítőleg sem elég az exportüzletek lebonyolításához.

A Jegybank ragaszkodott deflációs politikájához és éppen ezért az utóbbi hónapokban nem is hozta nyilvánosságra az álladékokról szóló heti jelentéseit, amelyekből kitűnt volna, hogy pontosan tartja a bankjegyforgalom csökkentésére vonatkozó határozatát.

București-ben nagy meglepetést keltett, hogy a Jegybank tegnap váratlanul két, heti jelentést is adott ki, amelyek a július 11. és július 25-i helyzetet tüntetik fel.

Ez utóbbi kimutatás szerint a Banca Naționala akkori aranyálladéka 11 milliárd 87 millió 615 ezer leit tett ki, míg egy héttel azelőtt 11 millió leiel kevesebb volt az álladék. Az áruimport kifizetésére szolgáló devizaálladék 402 millió 668 ezer leit volt, egy héttel azelőtt pedig csak 382 millió 706 ezer leit. A kliringszámlán levő deviza egymilliárd 231 és fél millió leit tett ki, míg egy

héttel azelőtt ez a tétel 65 millió leiel többet mutatott. A mezőgazdasági jellegű váltók összege 2 milliárd 440 millió leit, egy héttel azelőtt szintén ugyanennyit tüntetett fel ez a váltótárca álladék.

A bankjegyforgalom 22 milliárd 442 millió leiel szerepel, egy héttel azelőtt azonban a forgalom csak 22 milliárd 321 millió leit volt, így tehát a növekedés 121 millió leit. Ezt a 121 millió leit bankjegyszaporulatot a termelés értékesítésével, tehát a buzaexporttal kapcsolatban használták fel az érdekeltek.

Ezzel összefüggően közöljük, hogy a lei a

Új rendszer az adó- és vámkihágások elbírálásánál

Tovább kell folytatni az eljárást, még ha hiányosan vették is fel a Jegyzőkönyvet

Arad. Az arad-i adókivetési pénzügyigazgatóság az alábbi fontos rendeletet kapta a pénzügyminiszteriumtól: Az 1934. február 26-án kibocsájtott 375.009. számú körrendeletben, — amelyhez a Legfelsőbb Ügyvédtanács jogi véleményét is csatoltuk — így szól a most érkezett rendelet — utasítottuk az illetékes bíróságokat és hatóságokat, hogy az esetben, ha az adó- és vámkihágási jegyzőkönyveknél a tárgyalásokon alaki hibákat állapítanak meg, ne szüntessék be a vádlott ellen a további eljárást, hanem a hiányos jegyzőkönyvet küldjék vissza annak a hivatalnak, vagy eljáró közegnek, aki a jegyzőkönyvet hiányosan vette fel.

Az illető pótolni köteles a formalibát, és azután visszakiüldi ahhoz a bírósághoz, amely az alaki hibát felfedezte és amely azután köteles érdemileg letárgyalni az ügyet. Sajnálattal állapítottuk meg, — mondja tovább a pénzügyminiszter, — hogy az egységes eljárást tartalmazó ezen rendeletünket egyes fórumok nem tartják be és figyelmen kívül hagyják a 375.009. számú körrendeletet.

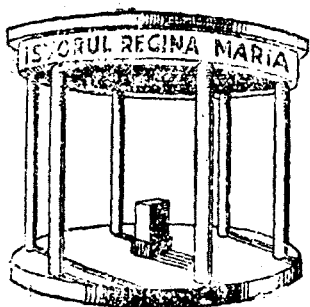
Ennek következtében károk érik az államkincstárt, mert igen sok bűnös szabadul meg a pénzbírságoktól és a fogházbüntetésektől. Ha a vádlottat és a jegyzőkönyvet felvevő hatóságot kellően nem ellenőrzik, úgy könnyen beállhat az a helyzet, hogy tömegesen követik el a jegyzőkönyvi alaki hibákat és a tárgyaláson hiába konstatálják a formalibát, annak dacára esetleg mégis megszüntetik az eljárást a bűnösök ellen. Hogy ennek egyszersmindenkora elejét vegyünk, — így szól a rendelet befejezése — szigorúan utasítottuk az ítélkező fórumokat, hogy az 1934. február 26-án kibocsájtott rendeletet okvetlenül tartsák be, mert ellenkező esetben nagy bírságokat kell kiszabni a mulasztó fórumokra.

Az ország legolcsóbb 3 hetes gyógykurája

BĂILE LIPOVA-n

A Gloria Szálloda földszinten I. vagy II. emelet tetszés szerinti szobával. háromszori étkezéssel szeptember havában: 8871

21 napra ... Lei 1260.— || 10 napra ... Lei 750.—
14 napra ... Lei 980.— || 5 napra ... Lei 650.—

Hirdessen az Aradi Közlönyben

Korlátozták a pénzügyi felügyelők adófellebbezési tárgyalásokon való megjelenését

Szloru miniszteri rendelet

Mint Bucuresti-ből jelentik, a pénzügyminiszterium körrendeletet küldött a pénzügyigazgatóságokhoz, amelynek figyelmét felhívja arra, hogy az 1936 május 19-én kibocsájtott 53.568. számú rendkívül fontos rendeletet több helyen nem tartják be. A májusban kiadott rendelet azt tartalmazza, hogy az esetben, ha valamely adóketésnél a pénzügyigazgató jelen volt, az illető nem képviselheti az adófellebbezési tárgyaláson ebben az esetben a kincstárt és ilyenkor az illetékes felügyelőnek, vagy főfelügyelőnek kell az adóketési tárgyaláson megjelenni. Ha azonban az adminisztrátor nem működött közre az adóketésnél, úgy ő köteles képviselni a kincstárt a fellebbezési bizottságban.

A pénzügyminisztérium azonban az utóbbi hetekben megállapította, hogy az adófellebbezési tárgyalásokon több inspektor és főinspektor jogalap nélkül jelent meg, holott a tárgyaláson a pénzügyigazgatónak kellett volna a kincstárt képviselni.

Ezért most olyan rendeletet küldött a pénzügyminiszterium a pénzügyigazgatóságokhoz, hogy sürgősen készítsenek kimutatást arról: kik azok a pénzügyi felügyelők és főfelügyelők, akik a kincstárt a folyó évben az adófellebbezési tárgyalásokon képviselték, milyen ügyekben és mikor jelentek meg és milyen indokok vettek részt a tárgyalásokon. Ennek a kimutatásnak soron kívüli felterjesztését kívánja a pénzügyminiszter.

= KÉTMILLIÓ LEI RÉSZVÉNYTÖKÉVEL NEM LEHET POSZTÓGYÁRAT ALAPITANI. Bucuresti-ből jelentik: Industria Textila Vitań cég alatt új posztóipari vállalat alakult Bucuresti-ben kétmillió lej részvénytökével. A vállalat működési engedélyét az ilfovi törvényszék azzal az indoklással tagadta meg, hogy kétmillió lei részvénytöke nem elég posztóipari vállalat alapításához.

= AZ OSZTRÁKOK PETRÓLEUM-VALLALATOT ALAPITOTTAK BUCURESTI-BEN. Szak. körök értesülése szerint „Petrol Export” cég alatt Bucuresti-ben osztrák tőkés részvételével új petróleum ipari és kereskedelmi részvénytársaság alakult egymillió lei részvénytökével. Ebből az összegből a vaduzi Handels und Vertriebs 300 ezer leit, több kisebb és nagyobb vállalat pedig 50 ezer leitől 200 ezer leig terjedő összegeket jegyeztek. Az alapítók többsége osztrák nagytőkés vállalkozó.

= Októberben kezdődnek meg az új tárgyalások a külföldi hitelezőkkel. Mint Bucuresti-ből jelentik, a külföldi hitelezőkkel 1934-ben kötött egyezmény már a jövő hét elején lejár. Ennek értelmében Románia a lejárat után kamatfizetést és amortizációt köteles a kölcsönszerződéseknek megfelelően fizetni, ha újabb megegyezés nem jön létre. Mivel a jelenlegi gazdasági helyzetben erről egyelőre nem lehet szó, a kormány októberben újabb tárgyalásokat kezd a külföldi hitelezőkkel a mostani szerződés meghosszabbítása érdekében. A tárgyalásokhoz szükséges anyagok gyűjtését már megkezdték és a tanácskozásokat Párisban kezdik meg.

= HÉTFŐN KEZDŐDTEK MEG SINAIÁBAN A ROMÁN—MAGYAR KERESKEDELMI EGYEZMÉNYI TÁRGYALÁSOK. Mint ismeretes, a márciusban életbeléptetett új román—magyar kereskedelmi és fizetési egyezmény a gyakorlatban nem vált be és ezért új szerződést köt a két állam. Az erre vonatkozó tárgyalások hétfőn kezdődtek meg Sinaia-ban, ahová a magyar kormány és a nemzeti bank megbízottjai megérkeztek. A tanácskozás több napot vesznek igénybe. Az egyezmény alapján erőteljesen indul meg az árucseréjérgalom a két ország között. A lebonyolításban magyar részről eddig három nagy budapesti pénzintézetnek volt vezető szerepe. Ujabban másik három nagy bank is bekapcsolódott ebbe az üzletágba, úgy hogy jelenleg a következő budapesti pénzintézetek vesznek részt a két ország közötti árucseréjérgalom lebonyolításában: Pesti Magyar Kereskedelmi Bank, Magyar Általános Hitelbank, Angol-magyar Bank, Leszámloló és Pénzváltó Bank, Magyar-Olasz Bank és a Pesti Hazai Első Takarékpénztár.

= Új cégek és cégváltozások. Az Athene Industria Sidelului S. A. arad-i cég felszámolását a törvényszék bejegyezte. Felszámoló Szántay Lajos. — A Szenes & Schwartz Depozit de Textile S. A. arad-i cégnél a törvényszék bejegyezte, hogy részvénytökéje 1 millió lei, mely 2000 drb. 500 lei névértékű részvényből áll. — Electrica S. A. Nadlac cégnél a törvényszék Arcadie Crăznic, Cornel Grozda dr. és Balogh József igazgatósági tagságát és cégjegyzési jogosultságát törölte és helyükbe bejegyeztette Vasile Tiriac, Dimitrie Miru, George Chicia és dr. Trifon Caba.

SPORT KÖZLÖNY

Értékes AMEFA győzelemmel indult a nemzeti bajnokság

AMEFA—Chinezul-ILSA 2:1 (1:1)

A multheti gyengébb szereplés után az arad-i munkáscsapat ezúttal kitünő teljesítményt nyújtva javított és megérdemelten győzte le az igen nagy játékerőt képviselő Chinezul, ILSA együttest. Szítáló esőben került sor a meccsre, amelyre a két csapat az alábbi összetételben állt fel:

AMEFA: Sadovschi—Kovács, Csajka—Szurgyi, Szabó Béla, Szaniszló—Cucula, Léb, Perneki, Fried, Batrin, — **Chinezul-ILSA:** Eichler—Kohl, Molnár—Nagy, Albert, Demetrovits—Szilárd, Klimek, Tilerjung, Löwenfeld, Bajusz.

Az AMEFA indit és azonnal támadásba is lendül, de előbb Batrin elől ment a timisoara-i védelem, majd Léb fejel mellé. A 8. p-ben Perneki elől csak nehezen mentenek a védők, Cucula lövése pedig Eichlernek ad munkát. Több eredménytelen szögletrugás után a 21. p-ben Batrin átmegey Kohlon, Perneki leadásra helyezkedik, de

Batrin befelé tör és a középcsatár helyéről 15 méterről éles lövést küld, amely a meglepett Eichler felett furódik a hálóba (1:0).

Az AMEFA tovább rohamoz, de Perneki lövése a léctet találja, majd Albert 25 méteres lövést Sadovschi csak szögletre tudja tolni. A 30. p-ben egyenlít a timisoara-i csapat.

Bajusz beadását Klimek a két hátvéd között befejeji (1:1).

Szünet után az AMEFA van ismét többet frontban. Az iram tovább is óriási és az 5. percben

Batrin lövése a lécről pattan vissza. Kovács vét szögletet, de Szilárd mögé küldi, majd Szabó Béla lö sarokrugás után kapu fölé. A 13. p-ben Perneki kiteszi Cuculát,

a szélső bekanyarodik és erős keresztlabdáját Batrin közlrol bevágja (2:1).

Batrin 40 méteres büntetőrugását Eichler csak lécre tudja ütni, de Fried megbotlik és oda a nagy helyzet. Több eredménytelen kornert ér még el az AMEFA, de ezek már nem hoznak eredményt, ugyszintén a Chinezul-ILSA szörványos támadásai sem. Kornerarány 11:4 az AMEFA javára.

A győztes csapat ezen a meccsen ismét magára talált és megszerezte azt az önbizalmat, amely a további sikeres szereplés alapfeltétele. A védelemben Sadovschinak nem volt sok dolga, a hátvédek azonban brilliroztak. Ugy Kovács, mint Csajka nagyszerű játékkal verték vissza a timisoara-iak támadásait. A fedezetsorban Szabó és Szurgyi játszottak igen jól, Szaniszló még mindig nincs teljesen rendben. A csatársorban Léb volt az örökmozgó, de Perneki és Fried is sokat dolgoztak. Cuculának volt néhány szép lefutása, Batrin pedig két góljáért érdemel elismerést. A Chinezul-ILSA együttese nagy csapat, amely még sok sikert fog elérni a nemzeti bajnokságban. Eichler jó kapus, a hátvédek közül Kohl teljesítménye egyenrangú az AMEFA hátvédjeivel, Molnár már gyengébb. A fedezetsorban Nagy és Albert, elől pedig Klimek és Bajusz teleskedtek. Costel Radulescu bíró jól vezette a meccset.

Meglepetésekkel indult az elsőosztályu kerületi bajnokság

— Az Asira a ÇAA-ra, a Juventus az USA-ra vert rá —

Az alkerületi bajnokságban vasárnap öt meccsel indult meg az 1936—37. évi idény és a mérkőzések közül kettő hatalmas meglepetést hozott: az outsider Astra rávert a ÇAA-ra, a Juventus pedig az USA-t gyűrte maga alá. Az SGA és a Mica biztosan, a Transylvania pedig csak küzdelem után szerezte meg a bajnoki pontokat. A táblázat az első forduló után így alakult:

1. SGA	1	1	—	—	3	0	2
2. Astra	1	1	—	—	1	0	2
3. Mica	1	1	—	—	5	1	2
4. Juventus	1	1	—	—	3	1	2
5. Transylvania	1	1	—	—	2	1	2
6. Hakoah	—	—	—	—	—	—	—
7. Unirea	—	—	—	—	—	—	—

8. Tricolor	1	—	—	1	1	2	—
9. USA	1	—	—	1	1	3	—
10. Intelegerea	1	—	—	1	1	5	—
11. ÇAA	1	—	—	1	0	1	—
12. Soimi	1	—	—	1	0	3	—

Beszámolónk a következő:

Transylvania—Tricolor 2:1 (1:1). Nagy küzdelmet vívott a két csapat és végül is a Transylvania megérdemelten győzött. Wagner gólját Hesz öngóljával egyenlítik, a győztes gól ugyancsak Wagner érdeme. Bíró: Höhn.

SGA—Soimi 3:0 (0:0). Az SGA a második félidőben biztosan győzött. A gólokat Motju (öngól) és Parjol lötték. Bíró: Varga.

Astra—ÇAA 1:0 (1:0). Az Astra lelkesen

NEMZETKÖZI ŐSZI LAKBERENDEZÉSI HÁZTARTÁSI VÁSÁR RÁDIÓ KIÁLLITÁSSAL BUDAPEST

szeptember 3-tól 13-ig

Külföldiek részére féláru vasúti-egy és egyharmad áru ulólagos vizumkedvezmény augusztus 28-tól szeptember 13-ig oda és szeptember 3-tól 20-ig visszautazásnál.

Szeptember 3-tól kezdve átutazási viszonylatban is.

Részletes felvilágosítások az „Europa” és a „Wagon-Lits//Cook” Irodában

játszó csapata megérdemelten győzte le az atlétaikat. Az egyetlen gólt 11-esből Vesescu lőtte. Biró: Vecsernyés.

Juventus—USA 3:1 (2:0). A Juventus lelkes játékkal biztosan győzött. A gólokat Igaz

(2) és Molnári, illetve Gulyás szerezték. Biró: Kubik.

Mica—Intelegerea 5:1 (4:0). A Mica biztosan győzött a fáradt Intelegerea ellen. A gólok Bacila (2), Mayer, Aliman és Bortos, illetve Csécsi II. osztózkodtak. Biró: Marița.

Pompás győzelmet aratott a Gloria

A Gloria csapata vasárnap Simeria-n vendégszerepelt és remek játék után 9:2 arányban győzte le a Simeria-CFR nagy játékerőt képviselő együttesét. A Gloria egész csapata pem-

pásan játszott és kitűnő auspiciumok között startol a bajnoki idényben. Egyéb eredmények: UDR—Banatul 5:0 (2:0), RGMT—Electrica 2:1 (0:0), ILSA—CAT 3:2 (1:1).

Vége felé közeledik a törpebajnokság

A törpebajnokság vasárnapi fordulóján mindössze három mérkőzést bonyolítottak le és a Gloria itt szenvedte el első pontvesztését, bár gólt ezúttal sem kapott a törpebajnokjelölt együttes. A SGA és a Hakoah döntetlenül mérköztek, a CAA pedig rávert a Transilvaniára. A táblázat így fest:

1. Gloria	8	7	1	—	33	0	15
2. Unirea	8	6	1	1	18	3	13
3. SGA	8	4	3	1	22	8	11
4. Olimpia PTT	8	5	—	3	27	16	10
5. CAA	8	4	1	3	18	15	9
6. Transilvania	8	4	1	3	12	12	9
7. Hakoah	7	1	2	4	1	16	4
8. Titanus	7	1	1	5	2	24	3
9. Juventus	7	1	—	6	5	26	2
10. Tricolor	7	—	—	7	4	22	—

Az eredmények Gloria—Unirea 0:0, SGA—Hakoah 0:0, CAA—Transilvania 1:0 (0:0).

Botránnyal startolt a másodosztályu bajnokság

A másodosztályu bajnokság vasárnapi fordulója hatalmas botránnyal indult, ugyanis a Titanus—Banatul mérkőzésen a fanatikus közönség megverte a játékvezetőt. A Crisana vasárnap tartotta zászlószentelési ünnepségét, amely impozáns keretek között folyt le és a csapat fölényes győzelmét aratott a Victoria felett. A Fortuna és a Slavia megosztottak a pontokon. A mérkőzésekről az alábbi beszámolót adjuk:

Titanus—Banatul 2:1 (1:0). A Titanus megérdemelten győzött Schütz góljaival, míg a Banatul részéről Heidrich volt eredményes. A második félidőben, amidőn a bíró 11-esít itélt a Banatul ellen, a közönség betódult a pályára és megverte a játékvezető Ciupuliga bírót.

Crisana—Victoria 9:0 (2:0). Főlényesen győzött a Crisana Truța (5), Nătarău (2), Sinkó és Beke góljaival. Biró Barbu.

Fortuna—Slavia 1:1 (1:0). Szép játék után reális döntetlen. Góllövők: Kovács, illetve Kormányos II. Biró: Schneider.

Nem delegál a jövőben bírót a BT a Banatul-pályára

A vasárnapi botránnyal mérkőzéssel kapcsolatosan, amelynek során Ciupuliga szövetségi bírót a Banatul-pályára tetteleg hatalmazták. Bozgan Gheorghe, a bírótestület népszerű elnöke kijelentette, hogy függetlenül attól, milyen ítéletet hoz a sportszövetség a botránnyal kapcsolatosan, a bírótestület nem delegál játékvezetőt a Banatul-pályára a jövőben.

A bírótestület felszólítja Schneider Gyula és Höhn György játékvezetőket, hogy a bírótestület augusztus 25-iki keddi ülésén feltétel nélkül jelenjenek meg.

A bírótestület ezúton is közli az érdekelt egyesületekkel, hogy a jövőben csak azoknak a bírásoknak tesz eleget, amelyeket htenként kedden nyújtanak be és a hét későbbi folyamán semmi körülmények között nem delegálnak játékvezetőket.

O Szövetségi díj: AMEFA—Soimi 10:0 (4:0), Tricolor—Hakoah 2:2 (1:1), Gloria—Intelegerea 5:2 (4:2).

O Barátságos ifjúsági mérkőzések: AMEFA—SGA 4:3 (2:1), Astra—CAA 3:0 (1:0), Transilvania—USA 2:0 (1:0), Tricolor—Hakoah 3:2 (1:2).

Vereséget hozott az Admira második bucuresti-i vendéglátéka

Venus—Admira 3:2 (3:2)

Bucuresti. A bécsi Admira második bucuresti-i vendéglátéka nem hozott sikert az osztrák együttes számára és a Venus iramos, szép küzdelemben legyőzte az Admirát. A fáradt bécsiek csalódást keltettek és a Venus remek csatárjátékkal megérdemelten nyert. Sepsi és Valcov góljaival már 2:0 az eredmény, amikor Albu faultjéért megítélt 11-esből Bican góloz, majd szabadrugásból ugyancsak Bican egyenlített. A győztes gólt Sepi lőtte be védhetetlen lövéssel. Biró Tica Iliescu.

A Hakoah uszóversenye

Az SGA-klubház mellett Mureș-szakaszon bonyolították le a Hakoah uszóversenyét, amely a következő eredményeket hozta:

100 méteres gyermekverseny: 1. Földes (CAA). 2. Hozdovits (CAA). 3. Glück (CAA).

100 méteres leánygyermek melluszás: 1. Zsigmond Márta (CAA). 2. Stiaszny (CAA). 3. Dietz Zsuzsa (Hakoah).

100 méteres női melluszás kezdőknek: 1. Szimányi. 2. Buzogány. 3. Hirsch.

100 méteres ifjúsági hátuszás: 1. Lakatos (CAA). 2. Köő (CAA). 3. Bergesz II. (CAA).

100 méteres gyermekhátuszás: 1. Toma (CAA). 2. Hozdovits (CAA). 3. Stein (Hakoah).

100 méteres hölgymelluszás: 1. Zsigmond Márta (CAA). 2. Dietz (Hakoah). 3. Nacsá (Astra).

100 méteres gyorsuszás senior: 1. Leszni (Astra). 2. Paulus (Astra). 3. Simonsits (Astra).

100 méteres hátuszás senior: 1. Angele (CAA). 2. Grünwald (Hakoah). 3. Bársony (Hakoah).

100 méteres gyermekverseny melluszás: 1. Merkovits (Hakoah). 2. Toma II. (CAA). 3. Glück (CAA).

100 méteres gyorsuszás kezdőknek: 1. Opiti. 2. Sugár. 3. Rosenzweig.

100 méteres hölgygyorsuszás: 1. Rafael Éva (CAA). 2. Stiaszny (CAA).

100 méteres melluszás senior: 1. Hancker (Astra). 2. Szepesi (Hakoah). 3. Lohmayer (Hakoah).

100 méteres melluszás, ifjúsági: 1. Bergesz II. (CAA). 2. Mannheim (Hakoah). 3. Holländer (Hakoah).

100 méteres gyorsuszás, ifjúsági: 1. Jávor (Hakoah). 2. Szarka (CAA). 3. Oravetz (CAA).

100 méteres gyorsuszás hölgeknek: 1. Stiaszny (CAA). 2. Wiener Lia (Hakoah).

500 méteres gyorsuszás senior: 1. Paulus (Astra). 2. Leszni (Astra). 3. Baranov (Astra).

A budapesti nemzetközi uszóverseny

második napján, vasárnap nagy meglepetés adódott: az olimpiai bajnok Hamuro, japán melluszó vereséget szenvedett. A 100 méteres melluszásban a szegedi Engel 1 p. 14.5 mp-es idővel legyőzte az 1 p. 15 mp-et uszó japán világbajnokot. A 4x200 méteres stafétát Japán nyerte 9 p. 06.6 mp. idővel Magyarország előtt, amely 9 p. 10.8 mp-es Európarekordot uszott.

Az „Aradi Közlöny“ Bucurestiben a következő újságkioszkokban kapható:

„Hotel Tănăsescu“-val szemben (Str. Regalan.) Calea Victoriei Picadilly-kávéházzal szemben. Calea Victoriei és Bulevardul Academiei mindkét sarkán.

„Athene Palace“ szállodával szemben levő sarkokbódében.

„Grand Hotel“-lel szemben, a főposta sarkán.

Bucuresti-be utazott Auer Ricsi, aki a CFR-hez szerződik

Megirtuk annak idején, hogy Auer Istvánt klubja, az Ujpest, amelynek színeiben sok dicsőséget szerzett, szabadlistára helyezte. Auer tehát elhelyezkedést keresett és Bauer Constantin, a bucuresti-i CFR intézője még a múlt héten felutazott Budapestre, hogy Auert a CFR számára megszerezze. Bauer Constantin Auer István társaságában ma este utazott át Arad-on és Auer Bucuresti-ben folytatja tárgyalásait a CFR-el. A volt kitűnő válogatott játékos, ha a fővárosi vasutasokkal megállapodik, úgy nemcsak játékosa, hanem edzője is lesz a CFR-nek.

Meglepetés a magyar nemzeti bajnokság első fordulóján

Budapestről jelentik: A magyar nemzeti bajnokság a csütörtöki Szeged—Kispest mérkőzéstől eltekintve, vasárnap indult meg teljes üzemmel és már az első forduló nagy meglepetést hozott, amennyiben az Ujpest vereséget szenvedett a Phöbustól. A többi meccsek nem hoztak nagyobb meglepetést. Beszámolónk az alábbi:

Hungária—Elektromos 5:1 (1:1). Megérdemelten győzött a jobb csapat. A gólokat Titkos (2), Müller (2) és Sztancsik, illetve Tritsz szerzték.

Phöbus—Ujpest 1:0 (1:0). A csütörtöki csapat győzelmé reális. A mérkőzés egyetlen gólját Béky lőtte.

Ferencváros—Erzsébet, Soroksár 5:1 (1:0). A Ferencváros 10 emberrel harcolta ki a győzelmet. Góllövők: Toldi (2), Tánczos (2) és Karácsonyi, illetve Vajda.

Nemzeti—Haladás 5:1 (3:0). A Nemzeti megérdemelten nyert Horváth (2), Kiszalagi (2) és Molnár góljaival, míg a Haladás gólját Gazdag szerezte.

Budafok—Budai „11“ 7:2 (3:0). A Budafok hengerelt. A gólokat Szabó (3), Szebelhelyi III., Palotás, Kovács I. és Mészáros, illetve Röck és Vértes szerzték.

Bocskai—III. ker. FC 5:1 (1:1). A második félidőben felülkerekedett a Bocskai és Bercez (3), valamint Takács (2) góljaival győz. A Kerületi gólya Rozsáli érdeme.

NYILTER.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, akik szeretett férjem és édesapánk temetésén résztvettek, sirjára virágot helyeztek, vagy résztvevő soraikkal felkerestek, továbbá Kelly László vasutas kartársának, aki meleg szavakkal bucsuztatta el drága halottunkat, ezúttal mondunk halás köszönetet.

A gyászoló
Bóra-család.

UJ KONYVEK

Hackett: VIII. Henrik angol királyról szóló regénye a világirodalomnak egyik remekműve. Sokak képzeletében ez a rendkívül változatos életű angol király pusztán hitvesgyilkoló alakjában él. A történészek nagyon is jól tudják, hogy VIII. Henriknek ezek a véres cselekedetek nem az egyedüliek, amelyek reá nézve jellemzőek. VIII. Henrik ugyanis Angolország egyik legnagyobb királya is volt. Ő volt az első, aki Angolország nagyhatalmi állását megalapította, elismertté és féltelmessé tette egész Európában. Nagy külpolitikai terveket szőtt és diadalmas háborúkkal és mesterei módon vezetett diplomáciai cselszövénysékek juttatta diadalra szándékait, amelyek mindig Angolország hatalmának jelentékeny növekedésével jártak. Eppen ezért az angol történelem abba a galériába helyezi VIII. Henriket, ahol az angol világirodalom felépítői sorakoznak egymás mellé. Hackett: VIII. Henrik regénye szerelmének sorrendjében ismerteti ezt a híres, sokak előtt hírhedt életet. Minthogy első házasságát 17 éves korában kötötte és egész haláláig nők kísérték életének kanyargós útján, helyes, hogy ez a világhírű könyv VIII. Henrik magánéletét összekapcsolja politikai történetével. Mert kétségtelen, hogy ennek a királyi életnek a vizsgálatánál sokféle elhatározásnak, sok érthetetlen fordulatnak, fellángolásnak,

elernyedésnek okát bizonyos fokig az éppen akkor mellette élő asszonyban kell keresnünk. Leghíresebb politikai tette: Angliának elszakítása a pápától, például Boleyn Anna miatt történt. VIII. Henrik egyike a legérdekesebb férfiaknak, Valóban shakespeare-i jellem: büneivel, erényeivel, hirtelenségében, szertelenségében, szeretkezéseivel és nagyvonalú politikájával. Hackett könyve izgalmasabb minden regénynél, mert olyan remekmű, amely elragadja, bámulatba ejti, de ugyanakkor érdekességével lenyűgözi az olvasót. Ára kartonálva 178 lei minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál: Cluj. Kérje a Rózsavölgyi-kiadványok teljes jegyzékét.

Solochow: „Viharos napok”. „Csendes Don” II. A Nyugat írja: „Ime az igazi orosz regény beleillően abba a remek galériába, amelyben Tolsztoj, Gogoly, Goncsarov és a többi mesterek foglalnak helyet. Az örök dolgoknak és korszerű jelenségeknek szintézise... Sokáig nem tudjuk majd elfelejteni azt, amit olvastunk”. Nagy író Michail Solochow, a régi nagy orosz regényírók örököse. Forradalmak jönnek-mennek, de az irodalmi tradícióknak van egy olyan vonaluk, amelyet nem törhet meg semmiféle politikai vagy szociális földrendés. Solochow: „Csendes Don” monumentális felépítésű nagy regényalkotása világszerte a könyvpiac eseménye lett. A nagy trilogia önnálló második része: „Viharos napok” most jelent meg 320 lapon, Epecha-kiadásban, ára füzve 96. vá-

szonkötésben 156 lei. Solochow: A csendes Don I. rész vaszonkötésben 129 lei. Az Epecha kis kiadvány, így Maurois: Bramble ezredes 63 és Nagy Karola: Itt voltam, vaszonkötésben 106 lei. Kapható minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál: Cluj.

A szív és érbetegségek egészségügye. Irta: Hasenfeld Artur főtanácsos, egyetemi tanár. A könyv szerzője, mint a Szent István központi főorvosa, általánosan ismeretes. A mű az Országos Közegészségügyi Egyesület Könyvtárával közösen az „Az Egészség Könyvtára” című sorozatában jelent meg, amelyet Gerlóczy Zsigmond egyetemi tanár szerkeszt. Tartalmából kiemeljük: A szívbajok szociális és gazdasági jelentősége. Az egészséges és erős szív fontossága. A szívbetegségek elleni védekezés. Az érbajokat kísérő veszélyesebb komplikációk elleni védekezés. A szívbeteg életmódja. Szív- és házasság. A leggyakoribb szívpanaszok és azok jelentősége. A kitűnő könyv ára 33 lei és minden könyvkereskedésben kapható vagy Lepagenál: Cluj. Kérje „Az Egészség Könyvtára” sorozat jegyzékét.

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára 10 szóig csupán **2 lei.** szó 2 lei. :-

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este **9 óráig** vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. Telefon: 151. Főkiadóhivatal: Bulevardul Regele Ferdinand 4.

LEVELEZÉS

„Harró” jellegű levél van a kiadóhivatalban. 3865

ALKALMAZÁS

Főznitudo mindenek, jó bizonyítványokkal magános uradhoz kerestetik. Str. Moise Nicoara 1. 3836

Vizsgázott Diesel-motor gépész állást keres. Dian Mihai, Feriam, Str. Bratianu 926. 8801

GYERMEKTELEN házaspár, kázmosternek telvétetik. Str. Cosbuc 8. 8858

Munkások felvétetnek. Barthmes, Str. Filipescu 40. 3866

Mindenek főzőné éves bizonyítvánnyal felvétetik. Löwinger, Str. Alexandri 9. II. 3869

Jó bizonyítványokkal rendelkező becsületes mindenek igény 1-re felvétetik Komány, Str. Cloaca 11. 3876

LAKÁS

Háromszobás, fürdőszobás és mellékhelyiségekkel álló lakás kiadó. Bővebbet Kerpel könyvkereskedésben. 3879

Különbejáratu elegánsan butorozott uccai szoba fürdőszoba használat P. Luther 1. sz. kiadó. 3868

Kiadó november 1-re egy kétszobás modern földszintes lakás minden mellékhelyiséggel. Brdeklódnal Str. Constistoriului 35. 3846

Parkettás különbejáratu butorozott szoba fürdőszoba használattal uricembernek vagy uricnek azonnala kiadó. Cim a kiadóban. 3872

Kiadó parkirozott udvarban 2 szobás, fürdőszobás, földszinti lakás és egy 1 szobás, fürdő- és előszobás emeleti lakás szeptembertől. Str. Zminescu 10. 3861

ELLÁTÁS

Zsidó ur család elváltat ocsón iskolás leánykát teljes ellátással, zongora használattal. Str. Gojda 2. I. emelet, jobbra. 3877

Diákot teljes ellátásra felveszek, Lyceumhoz közel. Bul. Carol 81. I. em. 4. 3875

VÉTEL ÉS ELADÁS

3x4 ebédli-perzsa, keleti perzsák, gyönyörű öszekötő perzsák, antik butorok, ebédli börgarnitúra, gyapjufonal eladók. „ARS” bizom. üzlet, Str. Eminescu 80.

Haláleset, elutazás, költözködésből kifolyólag veszek készpénzért óska butorokat, ruhaneműket, testműveket, könyveket, szőnyegeket, ágyneműt, matraccokat, hangszereket, matuziura-papirt, óskavasat, padlólámpát stb. Vidékre is megyek. Cimeket a kiadóba, vagy lakásomra, Str. Theodor Ciontea 10. 3789

Electromotorok, új és használt minden nagyságban jutányos áron kaphatók Kalmár József, cégnél, Str. Bratianu No. 1. 3302

Csemegeszőlő, prima, szállításra alkalmas, podgorian lezederre eladó, néhány mázsa. Ertekezhetni háztulajdonosnál Arad, Bul. Reg. Ferdinand 12. 3877

Csillárok nagy választékban rendkívül olcsó áron Kalmár József cégnél, Str. Bratianu No. 1. 3802

Modern butorok

készen és megrendelésre jutányosan kaphatók

Csatlós I. műasztalosnál, Calea Saguna 184. 3119

ÖZLETEK

Kezdő iparvállalat tőkés társat keres. Ajánlatokat „par” jellegűre a kiadóba kérek. 3865

40 éve fennálló főforgalmu fűszertüzet vidéki városban eladó. Cim a kiadóban. 3878

KOLONFÉLÉK

Beraktározási raktárban lakásberendezések és egyéb ingóságok beraktározhatók, pénzrelőleg kapható. Eladó modern fehér hálószoba, nagy üveglal, hajlított fotóelek. hármás fehérszekrény. vasgalyak. Str. Moise Nicoara 9-11. 8860

Rádióműsor

— Romániai időszámitás. —

KEDD, AUGUSZTUS 25.

Bucuresti 6.30: Ritmikus torna, hírek, gramofonlemezek, háztartási tanácsok. 13.30: Időjelzés, vizállásjelentés, börze kulturális hírek, sport. 13.40: Déli zene: A Ionel Giurgea zenekar. 14.15: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15: Legújabb hírek. 19: Időjelzés. Időjárásjelentés, gabonatorzsda. 19.04: Vegyes zenedarabok gramofonlemezekon 20: Rádiógyetem: Egyes országok különbözőségei. 20.20: Román zene. 20.45: Aktualitások — 20.50: Bécsi zene: „Grinzingen” schrammel-kvartett já, téka. 21.15: Nemzetközi és Interurbán telefonszolgálat. 21.30: Szimfonikus hangverseny. 22.30: Hírek, sport. 22.45: A hangverseny folytatása. 23.25: Szórakoztató zene. 23.45: Francia nyelvű hírek a külföld számára. 23.55: Utolsó híradás.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: Hogyan utaztak 150 évvel ezelőtt”. Felolvasás. 11.45: Apróságok a divatról. Felolvasás. 13: Déli harangszó. 13.05: Hanglemezek Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Eröss Klára zongorázik. Hálasz-Fischer Annie hegedül zongorakísérettel. 15.40: Hírek, étrend. 17.10: „Asszonyok tanácsadója”. 17.45: Pontos időjelzés 18: A Rádó szalonzenekara 19: Munkásféltóra. 19.30: Cigányzenekar. 20.40: Dr. Jancsó Elemér előadása 21.10: Közvetítés az Állatkert Szinpadáról: „Bob herceg”. Az I. felvonás után kb 22.05: Hírek. Az előadás után kb. 0.20: Időjárásjelentés. 24: Jazz-zenekar műsora, Horváth Ernő énekszámival. Éjeli 1.05: Hírek.

Budapest II. 20.05—20.35: Mezőgazdasági féltóra. 20.40: Revere Gyula hárfázik. 21.15—22: Katona László csevegése hanglemezekkel Utána hírek.

Belgrad, 7: Reggeli műsor. 13: Rádiózenekar. 14.15: Népdalok. 18.20: Lemezek. 20.50: Bugarinovics Melánia énekel. Mokranjac János csellózik. 21.50: Lemezek. 23.20—24: Népdalok.

Bécs. 8: Ébresztő. 8.25—9: Könnyű lemezek. 11.50: Parasztzene lemezekon. 16.20: Gyermekkar. 17.05: Spanyol olasz, orosz, magyar és német dallemezek. 20.05: Mozart: Così fan tutte, 2 felvonásos opera Salzburgból. 0.30—2: Állástalanok zenekara.

Berlin. 20: Berlini üzemek munkásai énekelnek és zenélnak. 20.30: Lemezek. 21.10: Szórakoztató zene. 21.45: Liszt Ferenc-émlékest.

Leipzig. 19: Keringőlemezek. 19.40: Görner: Horacker hangjáték. 21.10: Vidám ifjusági egybeállítás. 22: Szimfonikusok.

Milano. 20: Vegyes zene. 21.40: Robbiani: Guido del Popolo. 4 felvonásos opera.

SZERDA, AUGUSZTUS 26.

Bucuresti 6.30: Ritmikus torna, hírek,

gramofonlemezek, háztartási tanácsok. 13.30: Időjelzés, vizállásjelentés, tözsde kulturális hírek, sport. 13.40: Déli zene gramofonlemezekon. 14.15: Hírek. 14.30: Könnyű zene. 15: Legújabb hírek. 19: Időjelzés. Időjárásjelentés, gabonatorzsda. 19.04: Szórakoztató zene. 19.50: Rádiógyetem. 20.10: A hangverseny folytatása. 20.30: Aktualitások. 20.40: Czazunov-művek gramofonlemezekon. 21.20: Rádió-posta. 21.35: Coccoa George gordonkahangversenye. 22.10: Vasilescu-Dejna Margareta énekel. 22.30: Hírek, sport. 22.45: Esti hangverseny. 23.45: Hírek a külföld számára francia és német nyelven. 23.55: Utolsó híradás.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: Történetek az utókor világából. (Felolv.) 11.45: A szunyogcsipés (Felolvasás.) 13: Déli harangszó. 13.05: Erdős Árpád dr. énekel. Tokaji András gordonkázik. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Szimfonikus zenekar. 15.40: Hírek, étrend. 17.15: Felolv. 18: Radio Vox Híradó. (Hanglemezevü.) 19.20: Rác Aladár cimbalmozik. 19.45: Néhány szó a salzburgi ünnepi játékokról. 20.05: A salzburgi ünnepi játékok keretében: Verdi: „Falstaff”. Az I. felvonás után kb. 20.40: Kétféle negyedóra. A II. felvonás után kb. 21.50: Hírek. Az előadás után kb. 23.10: Időjárásjelentés. 23.15: Cigányzenekar. 24: A rádó szalonzenekara. 1.05: Hírek.

Budapest II. 20.10—20.40: Középamerikai indián őskulturák pusztulása. 20.45—22: Operettársulatok és filmadatok. 22—22.20: Hírek. 22.25—23: Jazz zenekar műsora.

Bécs 8: Ébresztő. 8.25—9: Lemezek. 15: Szabó Lujza koloraturszoprán lemezei. 18.10: Pierotikus bariton és Schölsinger zongoraművész hangversenye. 20.30: Rádiózenekar. 22.05: A salzburgi Mozartem zenekar hangversenye 23.35: Jazzdallamezek. 0.30—2: Silvina négyes. bécsi zene.

Kassa. 11.05: Lemez. 13.35: Rádiózenekar. 18.40: Magyar műsor. 19.40: Ruszin és magyar hírek. Lemez.

Belgrad, 7: Reggeli műsor. 13: Népdalzenekar. 14.15: Dimitrijevic Milán hegedül. 18.20: Rádiózenekar. 22.40: Lemezek. 23: Hírek. 23.20—24: Népdalok.

Berlin. 7.30: Könnyű zene. 20: Tarka lemezek. 21.15: Leipzig. 21.45: Kabaré lemezekkel. 23.30: Köln.

Leipzig. 20: Tarka lemezek 20.20: Kunz bariton német balladákat ad elő. 22: Szimfonikusok szoprán, tenor, bariton és zongoraszóval.

HIRDESSZEN

az 51 éve fennálló „Aradi Közlöny”-ben!

Legújabb jelentéseink:

Kloroformos rablás a Prága-kassai gyorsvonaton

Nemzetközi rablóbandát gyanúsítanak egy csehszlovák képviselő kifosztásával

Moravska-Ostraváról jelentik. *Gaid a Rezső* képviselőt, aki a gyorsvonaton Prágából Kassára utazott, Oderberg állomás közelében kirabolták. A képviselőt előzőleg elkábították, majd pedig ellopták 900 csehkoronát és iratait tartalmazó pénztárcáját. A rendőrség valószínűnek tartja, hogy a rablást nemzetközi bűnöző társaság tagjai követték el.

Felemelték Németországban a katonai szolgálati időt

A szovjet „katonai fenyegetőzései”-vel indokolják az új intézkedést

Berlinből jelentik: A német távirati iroda jelenti, hogy Hitler Adolf birodalmi vezér és kancellár a véderő kötelékében eltöltendő tényleges szolgálat kötelezettségének időtartamát rendezetileg a következőképpen szabályozta:

„A birodalmi véderő három fegyvernémet kötelekezésében a tényleges szolgálati kötelezettség időtartamát egységesen két évben állapítom meg. A szükséges végrehajtási utasításokat és az átmeneti rendelkezéseket a birodalmi hadügyminiszter és a véderő főparancsnoka bocsátja ki.”

A „Nationalsozialistische Korrespondenz” a birodalmi vezér és kancellár fentebbi

rendelkezésével kapcsolatban a következőket írja:

— A nemzeti szocialisták három esztendő előtt megszabadították Németországot a bolsevistáktól és most, amikor a bolsevista hatalmak kijelentik, hogy a bolsevista hadsereg feladata lesz forradalmi szítani ott is, amely mindeddig ellenállt a bolsevista uszításnak, akkor, amikor a német nép nemzeti szocialista pártja megóvjá a belső rendet, ugyanakkor a nemzeti szocialista hadsereg biztosítani fogja a külső békét. A szovjet katonai fenyegetéseivel szemben Németország megteszi a rendszabályokat, amelyek szükségesek ahhoz, hogy minden körülmények között biztosítsák a békét és a birodalom függetlenségét.

Nagyarányu sportjegy-hamisítást lepleztek le Bucuresti-ben

Hamis jegyeket gyártottak a nemzetközi mérkőzésekre — Diákokból és nyomdászokból állott a bűnszövetkezet

Bucuresti-ből jelentik: Nagyarányu csalást lepleztek le a bucuresti-i rendőrség. Egy legutóbbi nemzetközi boxmeccsen a rendőrök észrevették, hogy három fiatalember másszínű jegyeket árusít, mint amilyeneket a pénztárnál forgalomba hoznak. Igazoltatták őket és ekkor kijelentették, hogy egy középiskolai diáktól vették a jegyeket féláron. A három fiatalembert őrizetbe vették és megállapítást nyert, hogy nevük: Brandabura Gheorghe, Brandabura Jon és Constantin V. Constantin. A rendőrség a meccs folyamán megállapította, hogy számosan jelentkeztek ugyanolyan jeggyel, mint amilyent a három fiatalembernél találtak. A vizsgálat nagy diszkrécióval indult meg, mert ekkor már a rendőrség sejtette, hogy

nem alkalmi csalásról, hanem nagyobbarányu szélhámosságról van szó

és a nyomozás során ez a sejtés valóra is vált. Néhány napi nyomozás után Pallade komiszárnak olyan adatok jutottak birtokába, amelyek szerint a hamisításokba egy Carabineanu Jon nevű fiatalember is belekeveredett. Carabineanun már ismerte a rendőrség, a „Mica” bányatársaságnak volt tisztviselője és a bűnügyi hatóságok kü-

lönböző hamisítások miatt keresték. A volt tisztviselő azonban eltűnt és a hatóságok barátai körében folytatták a nyomozást. Ilyen módon találtak meg a hamisító társaság vezetőjét, Evdocihu Ivanovicit másodéves építésztanhallgató, a „Reșița” rajzolója személyében, aki szintén szerepelt már hamisítási ügyekben, amikor a nemzeti testnevelési tanács tisztviselője volt. Ivanovicit letartóztatták és

a lakásán tartott házkutatás alkalmával megtalálták a hamisított jegyek egy részét.

Kiderült hogy minden sporteseményre hamisították a jegyeket, főképpen nemzetközi futballmeccseknél, boxversenyeknél és repülőmeccseknél.

A bizonyítékok sulya alatt Ivanovicit mindent bevallott és ennek alapján letartóztatták a főként diákokból és nyomdászokból álló hamisítótársaságot, amelynek tagjai: Tomescu negyedosztályos II. ceumi diák, annak Stelian nevű nyomdász-testvére, Disescu nyomdai tisztviselő, negyedéves joghallgató, Voinescu építésztanhallgató, Rudescu, Visan és Blitz nyomdászok, Blumfeld közismert zsebtolvaj és Jon Carabineanu, a „Mica” volt hivatalnok. Beismerték, hogy a hamis jegyeket különböző üzletekben bocsátották áruba és a kereskedőknek 15 százalékos jutalékot adtak. A kereskedők azonban nem tudták, hogy hamis jegyeket árulnak. A hamisító társaság tagjai néhány hónap alatt több, mint fél millió lejt inkasszáltak be, a pénzt azonban elköltötték, úgy hogy letartóztatásuk alkalmával néhány lejt találtak náluk.

Tűz az Apponyi Testvérek üzlethelyiségében

Rövidzárlat okozta a veszedelmet

Hétfőn este fél kilenc órakor jelentették az arad-i tűzoltóságnak, hogy az Apponyi Testvérek férfidivat és cipőáru-cég helyiségében tűz ütött ki. A tűzoltóság csakhamar kivonult és megállapította, hogy az üzletben rövidzárlat keletkezett és ez okozta a tüzet, amely egyébként — tekintettel arra, hogy azonnal észrevették és oltásához haladéktalanul hozzáláttak — nem okozott lényeges kárt. A tüzet néhány perces munkával sikerült eloltani.

Negyven golyóval megölték, majd lefejezték az asturiai helyőrség volt parancsnokát

LISSZABONBÓL jelentik: Ochoa tábornokot, az asturiai helyőrség volt parancsnokát, a kommunista milícia tagjai megdöbbenően kegyetlen módon meggyilkolták. Kórházi szobájába hatoltak, ahol negyven golyót röpítettek testébe, majd pedig fejét levágták.

Tragikus hirtelenséggel meghalt Stodolni Dezső okleveles konzul

az Aradi Közlöny neves budapesti cikkírója

Szomorú hír érkezett Budapestről: Stodolni Dezső okleveles konzul, akinek színes, eleven tollal megírt cikkei az Aradi Közlöny olvasóközönsége körében nagy népszerűsége tettek szert, rövid szenvedés után 23 esztendőskorában elhunyt.

Stodolni Dezső egyike volt a fiatal magyar újságírógeneráció letehetősebb tagjainak. Írásait egyéni, liktető erő, pergő, folyékony stílus jellemezte, a szó szoros értelmében vett modern riportert volt: a részletben érzékeltetni tudta az egészet és néhány nagyvonalú, vázlatos mondatban ki tudta domborítani a részleteket is. R riportjai olyanok voltak, mint egy-egy filmregény és talán ez volt az, ami a mai, filmért rajongó közönséget oly hamar megbarátoztatta Stodolni Dezső írásával. Az Aradi Közlöny-nek esztendőök óta budapesti cikkírója volt és az Aradi Közlöny szerkesztősége és kiadóhivatala őszinte fájdalommal és részvétellel fogadja a Budapestről az esti órákban érkezett szűkszavú halálhírt. Stodolni Dezsőt kedden délután négy órakor helyezik örök nyugalomra a soroksári Középső temetőben.

Fantasztikus valutacsempészést lepleztek le a magyar határon

Sátoraljaihelyről jelentik: Vasárnap reggel a vámőrök egy gyanúsán viselkedő férfit szállításra vették a vonatról. Az izgatott fiatalember több iratot és utlevelet mutatott fel, amelyek Grünzweig Herz 26 éves állítólagos csehszlovákiai rabbi nevére voltak kiállítva. A valutaellenőrző közegek megmotozták, de zsebeiben nem találtak valutát. Grünzweignek ennek dacára továbbra is gyanúsnak találtak és orvosi vizsgálat megkezdésére eredményre vezették. A fiatalembernél fantasztikus módon eldugva 144 darab csehszlovák bankjegyet, összesen 3500 csehkoronát találtak. Grünzweiget őrizetbe vették és Budapestre szállítják a valutaügyészségre.

Matuska Szilveszter kitöltötte ausztriai büntetését

Bécsből jelentik: Rendkívül érdekes bonyodalmas zajlanak Matuska Szilveszter, az ekrazitos mérenylő körül:

Matuska kitöltötte az osztrák bíróság által kiszabott büntetését, szeptember 23-án szabadul, de nem akar kimenni a steini fegyházból, mert tudja, hogy akkor kiadják Magyarországnak, ahol várja a halálos ítélet.

Matuska Szilvesztert annakidején a budapesti főkapitányság politikai osztályának bravuros nyomozása leplezte le. Budapesti rendőrtisztviselő hozta magával a bizonyítékokat, amelynek alapján Matuskát Bécsben letartóztatták. Akkor derült ki, hogy a biatorbágyi merényleten kívül Ausztriában is vasuti merényletet követett el. Ezért először a bécsi bíróság vonta felelősségre és

az ausztriai merényletért hatévi fegyháza ítélt.

Matuska elgondolása nyilván az volt, hogy ha nem kap kedvezményt a büntetés kitöltéséből, akkor a büntetés még csak jövőre telik ki, tehát még egy esztendeje marad, amíg kiadják a magyar hatóságoknak és Magyarországra hozzák, ahol halálos ítélet várja.

Matuska bécsi ügyvédje most érdeklődik az osztrák igazságügyi hatóságoknál, mi lesz a döntés, el kell-e hagyni Matuskának a steini fegyházat szeptember 23-án vagy nem.